

Pozice studenta magisterského studia jako začínajícího výzkumníka v pedagogickém výzkumu

Bc. Petra Kovalová

Diplomová práce
2014

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta humanitních studií

Ústav pedagogických věd

akademický rok: 2013/2014

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Petra Kovalová**
Osobní číslo: **H120323**
Studijní program: **N7501 Pedagogika**
Studijní obor: **Sociální pedagogika**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Pozice studenta magisterského studia jako začínajícího výzkumníka v pedagogickém výzkumu**

Zásady pro vypracování:

Zpracování rešerše a studium odborné literatury.

Vymezení pojmů a teoretických východisek vztahujících se k problematice začínajícího výzkumníka, profesní orientaci začínajícího učitele a evropskému rámci výzkumné kvalifikace.

Příprava metodiky výzkumné části.

Realizace kvalitativního výzkumu formou rozhovoru.

Zpracování a vyhodnocení získaných dat, včetně jejich interpretace.

Prezentace výsledků výzkumu, jejich shrnutí a doporučení pro praxi.

Rozsah diplomové práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

GAVORA, Peter, 2006. Sprievodca metodológiou kvalitatívneho výskumu. 1. vyd. Bratislava: Regent. ISBN 80-88904-46-3.

GAVORA, Peter, 2010. Úvod do pedagogického výskumu. 2., rozš. české vyd. Brno: Paido. ISBN 978-80-7315-185-0.

ŠVARÍČEK, Roman a Klára ŠEĎOVÁ, 2007. Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách. Vyd. 1. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-313-0.

WIEGEROVÁ, Adriana, 2012. Young researchers forum: Fórum mladých výskumníkov : zborník medzinárodných štúdií prezentujúcich práce mladých výskumníkov. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo. ISBN 978-80-10-02394-3.

PRŮCHA, Jan, 2013. Moderní pedagogika. 5., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Portál. ISBN 978-80-262-0456-5.

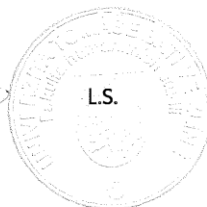
Vedoucí diplomové práce: **doc. PaedDr. Adriana Wiegerová, Ph.D.**
Ústav školní pedagogiky

Datum zadání diplomové práce: **15. ledna 2014**

Termín odevzdání diplomové práce: **18. dubna 2014**

Ve Zlíně dne 15. ledna 2014

doc. Ing. Anežka Lengálová, Ph.D.
děkanka

Mgr. Jakub Hladík, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby ¹⁾;
- beru na vědomí, že diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k nahlédnutí;
- na moji diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3 ²⁾;
- podle § 60 ³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 ³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že

- elektronická a tištěná verze diplomové práce jsou totožné;
- na diplomové práci jsem pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.

Ve Zlíně 15. 4. 2014

Petra Koralosa

1) zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) *Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlázení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.*

(3) *Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.*

2) *zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:*

(3) *Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacího zařízení (školní dílo).*

3) *zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:*

(1) *Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst.*

3). *Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.*

(2) *Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.*

(3) *Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jim dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlídně k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.*

ABSTRAKT

Tato diplomová práce se zabývá pozicí studenta magisterského studia jako možného začínajícího výzkumníka. Pozornost je soustředěna na studenty magisterských oborů a to sociální pedagogiky a učitelských oborů. Pozice studenta je popsána v praktické části této práce. Cílem výzkumné části je porozumět pozici studentů sociální pedagogiky a studentů učitelských oborů při možném profilování k vědecké práci. Sledováno je především porozumění procesu, kterému se magistři mohou stát začínajícími výzkumníky a přiblížení situací, kterými student magisterského studia prochází.

Klíčová slova: student magisterského studia, začínající výzkumník, pedagogický výzkum, studium, studijní obory

ABSTRACT

The thesis is dealing with role of master's degree student as a beginning researcher. The main focus is on students of master's degrees of social education and the teaching profession. The role of students is described in practical part. The goal of research section is to comprehend how students of social education and the teaching profession can be profiling to academic work. We are monitoring processes and situations which leads to role of novice academic researcher, as well.

Keywords: master's degree student, novice researcher, educational research, study, study courses

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucí práce doc. PaedDr. Adrianě Wiegerové, PhD., za ochotu k vedení práce, za trpělivost, cenné připomínky a rady, které mi při psaní poskytla. Také spolupracovníkům projektu IGA Mgr. Monice Szimethové, PhD., Bc. Soni Kočicové a participantům, kteří byli ochotní odpovídat na mé otázky.

Prohlašuji, že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 VĚDA A VÝZKUM V EU A ČR	12
1.1 VÝZNAM VĚDY A VÝZKUMU VE SPOLEČNOSTI.....	12
1.2 EVROPSKÝ VÝZKUMNÝ PROSTOR	12
1.3 PODPORA VĚDY A VÝZKUMU V EU.....	13
1.4 PODPORA VĚDY A VÝZKUMU V ČR.....	14
1.4.1 České a mezinárodní organizace pro pedagogický výzkum	14
1.4.2 Mezinárodní vědecké organizace	16
2 VYMEZENÍ POJMU ZAČÍNAJÍCÍ VÝZKUMNÍK	18
2.1 POZICE VÝZKUMNÍKA	18
2.1.1 Student v pozici začínajícího výzkumníka.....	19
2.1.2 Podpora mladého výzkumníka	20
2.1.3 Profesionální výzkumník	21
2.1.4 Prostředí ovlivňující výzkumníka	22
3 STUDENT MAGISTERSKÉHO STUDIA Z POHLEDU VYBRANÝCH STUDIJNÍCH OBORŮ V ČR	23
3.1 MOŽNOSTI STUDENTA MAGISTERSKÉHO STUDIA Z HLEDISKA VÝZKUMNÉ ČINNOSTI	23
3.2 CHARAKTERISTIKA VYBRANÝCH STUDIJNÍCH PROGRAMŮ	24
V PRÁCI JSME SE ZAMĚŘILI NA DVA ZÁKLADNÍ SMĚRY A TO: SOCIÁLNÍ PEDAGOGIKU A UČITELSKÉ OBORY	24
3.3 SOCIÁLNÍ PEDAGOGIKA	25
3.3.1 Profil oboru sociální pedagogika	25
3.3.2 Profesní profil absolventa sociální pedagogiky	26
3.3.3 Předměty ve vazbě na pedagogický výzkum v sociální pedagogice.....	26
3.4 UČITELSKÉ OBORY	28
3.4.1 Učitelství pro první stupeň ZŠ	28
3.4.1.1 Profil oboru Učitelství pro 1. stupeň ZŠ	29
3.4.1.2 Profesní profil absolventa z oboru učitelství pro 1. stupeň ZŠ	30
3.4.1.3 Předměty ve vazbě na pedagogický výzkum v oboru Učitelství pro 1. stupeň ZŠ	30
3.4.2 Učitelství německého jazyka pro 2. Stupeň ZŠ v kombinaci s dalším předmětem (společenské vědy)	34
3.4.2.1 Profil programu učitelství německého jazyka a učitelství společenských věd	34
3.4.2.2 Profesní profil absolventa	35
3.4.2.3 Předměty ve vazbě na pedagogický výzkum v učitelství německého jazyka a učitelství společenských věd	35
3.5 SHRNUTÍ.....	36
II PRAKTICKÁ ČÁST	38
4 METODIKA VÝZKUMU	39

4.1	VÝZKUMNÝ PROBLÉM	39
4.2	CÍLE VÝZKUMU	39
4.3	POJETÍ VÝZKUMU	39
4.4	VÝZKUMNÝ VZOREK	39
4.5	METODA SBĚRU DAT	40
4.5.1	Definice výzkumných okruhů	40
4.6	ZPŮSOB ZPRACOVÁNÍ DAT	40
5	INTERPRETACE VÝSLEDKŮ VÝZKUMU.....	42
5.1	KATEGORIE	42
5.1.1	Univerzitní prostředí	43
5.1.2	Osobní ambice.....	50
	DISKUZE	56
	ZÁVĚR	57
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	59
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	63
	SEZNAM OBRÁZKŮ	64
	SEZNAM TABULEK.....	65
	SEZNAM PŘÍLOH.....	66

ÚVOD

Výběr tématu diplomové práce odráží zájem o problematiku mladých výzkumníků. V poslední době se mezinárodní vědecké výzkumy více věnují pozornosti problematice hledání a definování pozice výzkumníka.

Začínající výzkumník v průběhu magisterského studia se pod vedením školitele naučí základům výzkumné práce, dosáhne prvních výsledků, úspěšně je prezentuje a obhájí v odborné komunitě. Přitom dobře porozumí problematice, která byla tématem jeho magisterské práce a tvůrčím způsobem k ní přispěje. Pokud se rozhodne pokračovat ve výzkumné kariéře, nastává po obhajobě a získání titulu v jeho kariéře nová životní etapa, kdy si může najít nový cíl pro další výzkum. Může studovat dál v doktorském studiu a zpracovávat doktorskou práci. K tomu je nutno si rozšířit obzory, poznávat nové kolegy, nabývat nové názory a získávat novou inspiraci.

V teoretické části zjistíme jaké má postavení věda a výzkum v návaznosti na výzkumníka. Jak a čím výzkumníka podporuje v pedagogických vědách. Chceme zjistit potřeby výzkumu, které udává EU i ČR. Jsou-li významné a vhodné pro dnešní situace ve výzkumných činnostech. Soustředíme se na oblast magisterského studenta v pozici začínajícího výzkumníka. Důležité je, že se jim otvírají možnosti vedoucí k osobnímu či odbornému profilování se. Jeho pozici však ovlivňuje to, jaké jsou podmínky pro jeho odborný růst na jednotlivých univerzitách.

Začínající výzkumník stojí na začátku své výzkumné kariéry, a proto cílem v praktické části je potřeba zjistit, jaký vliv má univerzita, pedagog a také jak je nastavena koncepce studia. Co je jejich životním cílem, mají li nějaké představy o profesních možnostech v návaznosti na jejich obor či v jiné sféře. Výzkumným vzorkem jsou studenti magisterských oborů sociální pedagogiky a studentů učitelských oborů.

Diplomová práce je věnovaná tématu, které se opírá o projekt IGA/FHS/2013/005. Jde o nové a mladé téma, které ještě nemá dostatek podkladů, z kterých by se dalo čerpat. Proto může být prospěšné pro další potřebné výzkumy.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 VĚDA A VÝZKUM V EU A ČR

Prvopočátkem veškerého poznání je věda. Nás konkrétně zajímá ta pedagogická stránka vědy. Jsou to organizační formy nebo i procesy výzkumu, vývoje a vyhodnocování. V historii se rozvinuly kulturní rozdíly v modelech pedagogiky dle specifických kultur kontinentů. Jak je tomu například u triády pedagogika – didaktika – metodika. Také se dříve pedagogika odvolávala na dvě pomocné vědy – na etiku (údaje při stanovování cílů) a na psychologii (při specifikování prostředků výuky). Nyní je nám k dispozici bohatý soubor vlivných oborů základních fundamentálních věd o výchově, například humanitní vědy, sociální vědy, technické a další (Maňák, Švec a kol, 2005).

Vycházíme z pojetí, že pedagogická věda a stejně i ty ostatní vychází ze dvou složek: teorie, která modeluje edukační realitu a výzkum, který nasycuje poznatky o dané realitě. Odborníci, například učitelé mají k oběma složkám pedagogické vědy různý vztah a pohled. Někteří přeceňují pedagogickou teorii, jiní ji naopak považují za málo užitečnou a spoléhají spíše na výzkumné poznatky z terénu a další se obejdou bez teorie i výzkumu. Je faktem, že postavení v pedagogickém výzkumu je skutečně velmi odlišné ve vyspělých zemích a v České republice (Průcha, 2013).

1.1 Význam vědy a výzkumu ve společnosti

Společnost lidí zažívá v dnešní době velmi rozvíjející se období. V současnosti nás zahrnuje novými informacemi, poznatky a podněty. Efektivní využívání těchto poznatků a informací je pro lidskou společnost nezbytné především v oblasti hospodářského vývoje, které nám poskytuje společenské a ekonomické výhody. Společnost, která chce na trhu úspěšně prosadit své jméno nabízet své produkty, musí dále rozvíjet své služby a samozřejmě je inovovat a zefektivňovat, tak aby šly neustále s dobou. Je proto důležité, aby byly využívány veškeré dostupné zdroje a aby se společnosti věnovaly vývoji a inovacím a následně přenášely jejich výsledky do praktických aplikací (Jílková, 2010).

1.2 Evropský výzkumný prostor

Největším cílem Evropské unie v oblasti vědy a výzkumu je vytvořit tzv. Evropský výzkumný prostor. Zde bude možné propojit veškerá výzkumná pracoviště v Evropě tak, aby předávání nových poznatků probíhalo co nejefektivněji, a aby se mohly vyhnout se roztržitosti evropského výzkumu. Evropský výzkumný prostor neboli European Research Area (dále jen ERA). Cílem je poskytnout přístup k celoevropskému otevřenému

prostoru pro poznání technologií, které jsou plně využívány v nadnárodní součinnosti a komplementarity. ERA zahrnuje 3 koncepty – Vytvoření „vnitřního trhu“ ve výzkumu, oblasti pro volný pohyb znalostí, výzkumníků a technologií; Restrukturalizace výzkumného prostředí v Evropě, zejména zlepšení koordinace národních výzkumných aktivit a rozvoj evropské politiky výzkumu a jejího financování. Skládá z činností, programů a politik, které jsou navrženy a provozovány na všech úrovních a to regionálních, národních a evropských. ERA rovněž rozvíjí a podporuje dobrovolné pokyny a doporučení, která slouží jako společných cíl evropských referencí. Příklady lze nalézt v oblastech, jako je kariéra a mobility výzkumných pracovníků, předávání znalostí a spolupráci mezi veřejným výzkumem a průmyslem. ERA rovněž podporuje přístup široce založený na inovacích, které zahajuje podporou programu - strategie Evropy 2020 (European research area, 2014).

1.3 Podpora vědy a výzkumu v EU

Evropský výzkum a konkrétně vytvoření Evropského výzkumného prostoru, jsou nyní vysoko na politickém programu v Evropě. Provádění evropské politiky v oblasti výzkumu a provádění evropských výzkumných programů je v první řadě právní a politickou povinností vyplývající z Amsterdamské smlouvy. Evropa musí také hrát aktivační roli ve výzkumu a technologii, protože z řady vývoje spojených s odvětvím výzkumu a technologického vývoje samotného je výzkum na vysoké úrovni je stále složitější a interdisciplinární, stále nákladnější a žádá stále se zvyšující "kritického množství". Vzhledem k tomuto problému Evropská komise, členské státy a Evropský parlament a vědecká komunita se nyní zavázala společně pracovat na vytvoření "Evropského výzkumného prostoru" (ERA). Mimo to nabízí k podpoře vědy mezivládní programy spolupráce, jako například ESF (Evropská vědecká nadace), COST (Spolupráce ve vědeckém a technickém výzkumu) a EIROforum (Spolupráce mezivládních vědeckovýzkumných organizací) a další (Skokan, 2003).

Evropa se potýká neustále s absencí transparentního vnitřního pracovního trhu pro výzkumné pracovníky. EU neumožňuje výzkumníkům dostatečně volný pohyb mezi jednotlivými zeměmi. Jak jsme se dříve zmínili, důraz je kladen na Evropský výzkumný prostor. Začínající výzkumníci často nevědí, jaké jsou jejich budoucí vyhlídky při práci v akademické sféře. Někteří mohou nabýt dojmu, že výzkumná kariéra nemá a dostačující vyhovující perspektivu. Evropská komise má možnost navrhnout klasifikaci kompetencí vý-

zkumníků, která by obecně odrážela jejich schopnosti a byla by nezávislá na specializované oblasti nebo jejich odvětví. Samozřejmě, že by platila v celé EU (Vlková, 2011).

1.4 Podpora vědy a výzkumu v ČR

Podpora výzkumu a vývoje je upravena zákonem č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, ve znění pozdějších předpisů. Do dnešní doby prošel mnoha úpravami a novelizacemi. Tento zákon je nejdůležitějším právním předpisem, který upravuje oblast výzkumu, vývoje, inovací a jeho podporu. Ukládá práva a povinnosti subjektům, které se zabývají výzkumem, vývojem a nově i inovacemi, a které podporuje stát z veřejných prostředků. V neposlední řadě charakterizuje hlavní orgány a instituce, které jsou součástí politiky podpory vědy a výzkumu a určuje jejich hlavní cíle, úkoly a pravomoci (ČESKO, 2002).

1.4.1 České a mezinárodní organizace pro pedagogický výzkum

Podkapitoly prezentují nejhlavnější instituce, jejichž existence je nutná pro vědeckou činnost. Ukazujeme zde přehled, který obsahuje charakteristiku organizací a jejich pravomocí, které vykonávají a jsou nezbytně nutné pro samotnou vědeckou a výzkumnou činnost pro podporu vědy a výzkumu.

Jednou z prvních, aby mohly vědecké společnosti fungovat, která rozhoduje a řídí pedagogickou činnost související s výzkumem, je **ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy v ČR** (dále jen MŠMT).

Je to řídicí a výkonný orgán státní správy. V důsledku decentralizace veřejné správy se mění jeho role s důrazem na koordinační, řídicí a metodické aktivity. Zachovává si funkci v rozdělování prostředků státního rozpočtu ve Školství. Vytváří koncepce a strategie rozvoje vzdělávání a zajišťuje kvalitu vzdělávacího systému. Zejména podporuje inovace ve vzdělávání a metodicky řídí pedagogická centra. Podrobnosti stanoví zákon č. 564/1990 Sb. MŠMT je odpovědné za řízení školství, státní správu ve školství, vzdělávací politiku a národní program rozvoje vzdělávání (Průcha, Walterová, Mareš, 2009).

Rada pro výzkum, vývoj a inovace je odborným a poradním orgánem vlády České republiky pro oblast výzkumu a vývoje. Rada byla zřízena zákonem č. 130/2002 Sb. o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací. Hlavními úkoly Rady jsou zejména zpracování dlouhodobých základních směrů a priorit rozvoje výzkumu a vývoje ČR, zpra-

cování návrhu výhledu podpory výzkumu a vývoje, zpracování analýz výzkumu a vývoje v ČR a jejich srovnání se zahraničím (ČESKO, 2002).

Grantová agentura České republiky je organizační složkou státu, nezávislá instituce podporující základní vědecký výzkum. Přípravuje a vyhlašuje veřejné soutěže v oblasti výzkumu a vývoje pro podporu grantových projektů. Posuzuje a hodnotí ty nejlepší návrhy grantových projektů a poskytuje účelové podpory grantových projektů, které se uzavírají na základě smluv (ČESKO, 2002).

Podporu vědecké činnosti v České republice zajišťuje dále **Akademie věd České republiky**. Každá vědecká činnost je uspořádána do jednotlivých oborových sekcí. Shrnuje hlavní tematické zaměření badatelské činnosti v dané sekci, do něhož se promítá koncepce jednotlivých ústavů. Hlavním posláním Akademie věd a jejích pracovišť je uskutečňovat základní výzkum v širokém spektru přírodních, technických, humanitních a sociálních věd. Tento výzkum je svou povahou vysoce specializovaný nebo interdisciplinární. Zejména usiluje o rozvoj poznání na mezinárodní úrovni. Respektuje však přitom aktuální potřeby české společnosti a domácí kultury. Pracoviště Akademie věd se podílejí na vzdělávání, a to především výchovou mladých badatelů při uskutečňování doktorských studijních programů, ale i pedagogickou aktivitou svých pracovníků na vysokých školách. Řada společných mezinárodních projektů i výměny pracovníků se zahraničními partnerskými institucemi upevňují zapojení české vědy do mezinárodního kontextu (Základní informace AVČR, 2010).

Abychom mohli zjistit, jaké jsou možnosti v pedagogickém výzkumu, je také potřeba znát jaká je podpora z hlediska státu pro rozvoj výzkumu.

V České republice je to jednak sdružení odborníků z různých oborů pedagogiky, které přispívají k novému fungování vědy a výzkumu ve svých oblastech. Hlavně slouží k vzájemné komunikaci v dané zemi i na mezinárodní úrovni a také k organizování vědeckých setkání či reprezentování zájmů vědy ve státní politice. Hlavní národní společností v ČR od r. 1992 je to Česká asociace pedagogického výzkumu a Česká pedagogická společnost (Průcha, Walterová, Mareš, 2001).

Dále jsou to vědecké společnosti, které sídlí na fakultách příslušných pedagogických univerzit. Tyto společnosti mají svoji tzv. vědeckou radu, která má svého předsedu, tajemníka, interní (členy z přidružených fakult) a externí členy (z fakult po celé ČR). Na některých univerzitách jsou například přizváni další stálí hosté, kteří mohou taky svým způsobem přispět. V poslední řadě jsou to také samotní studenti, kteří mají své studentské organizace.

Studenti mají své zastoupení v akademických senátech. Většinou na každé pedagogické fakultě je akademický neboli fakultní senát, který je samosprávným zastupitelským orgánem. Schvaluje vnitřní předpisy, rozpočty, výroční zprávy a kontroluje hospodaření. Tím nejdůležitějším je, že tyto záležitosti se přímo dotýkají studentů. Senátoři tedy také zastupují studenty a ti si mohou volit své kandidáty a sami kandidovat na členství v senátech. Studentské senátory většinou najdeme na vývěskách pedagogických fakult (Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, © 2000 – 2014)

1.4.2 Mezinárodní vědecké organizace

Ve světě existuje velké množství pedagogicko-vědeckých organizací. Zaměřujeme se zde na ty nejznámější a ty, které mají co dočinění s pedagogickým výzkumem.

Mezinárodní pedagogické organizace jsou profesionální sdružení vědecké společnosti. Zabývají se především na mezinárodní úrovni rozvíjením koordinačních a výzkumných činností v oblasti výchovy a vzdělávání. Nejvýznamnější jsou CIDREE, EAR-U, EERA, OECD a SCORE, které jsou na evropské úrovni. V USA je to například AERA. Zahnují mezinárodní výzkumy a vzdělávací projekty, expertizní a konzultační činnosti, mezinárodní akce, činnosti mezinárodních institucí, spolupráci škol a výměnné pobyty učitelů a studentů (Průcha, Walterová, Mareš, 2001).

Vybrali jsme nejrozšířenější organizace, které jsou pro nás nejznámější a pro pedagogický výzkum nejdůležitější. Seznámíme se zde s jejich profilem a zaměřením.

Jedno z nejvýznamnějších center pedagogického výzkumu v zahraničí – The Scottish Council for Research for in Education (SCORE), vyvíjí svou činnost proto, aby informoval a poučoval výzkumné pracovní (mimo jiné i učitele apod.), kteří jsou v nějakém edukačním vztahu o výzkumných nálezech a aplikacích, a to prostřednictvím publikací, konferencí a jiných setkáních. Podobný profil mají i další pracoviště pedagogického výzkumu ve světě, jak jsme je ve zkratkách uvedli.

Evropská asociace pedagogického výzkumu (European Educational Research Association – EERA). V současné době má svůj sekretariát v centru SCORE v Edinburgu. Sdružuje národní asociace pedagogického výzkumu z většiny evropských zemí. Každoročně pořádá konference a publikuje časopis Educational Research and Evaluation,

Americká asociace pedagogického výzkumu (American Educational Research Association – AERA). Sídlí ve Washingtonu D. C., také pořádá každoročně konference, akorád

vždy v jiném univerzitním městě USA. Uvádí se, že je to největší vědecká organizace na světě. Celkově nejen pro pedagogický výzkum, ale pro pedagogickou vědu vůbec. Má přes 17 000 členů ze všech pedagogický a sociálních věd. Mimo jiné členy mohou být i evropští pracovníci. Vydává několik časopisů jako například American Educational Research Journal. Zmiňované konference ovlivňují chod pedagogického vývoje výzkumu nejen v USA, ale i po celém světě (Průcha, 2013).

2 VYMEZENÍ POJMU ZAČÍNÁJÍCÍ VÝZKUMNÍK

Začínající výzkumník se naučí základům výzkumné práce, seznamuje se s možnostmi výzkumu, porozumí dané problematice a vyzná se v metodologické přípravě. Důležité je jeho profilování se ve světě vědy, pokud chce v takovéto činnosti pokračovat. Nastává poté etapa dalších výzkumů. K tomu si potřebuje rozšířit obzory, poznat nové lidi, vstřebat nové poznatky a názory a tím získat nové možnosti ve výzkumné činnosti. Výsledky takto dosažené výrazně zvýší jeho zájem rozšířit si další obzory například v dalším vzdělávání a dosahování lepších a lepších výsledků, publikovat je a prezentovat před vědeckou komunitou. Předem si potřebujeme vymezit kategorie výzkumníka, čili o koho se vlastně jedná a dá se považovat za začínajícího výzkumníka.

V odborných textech se vyskytují charakteristiky začínajícího výzkumníka, které nejsou vždy totožné a mohou způsobit problémy. Vzniklým nedorozuměním je možno předcházet dostatečným vysvětlením daného pojmu či skutečnosti. Pro přehled a přiblížení zde nabízíme několik různých autorů a dokumentů vymezujících termín začínající výzkumník:

1. student **magisterského studia** (Levy, Ellis 2011; Sanderson 2010);
2. student **dokterského studia**, postgraduální student (Sanderson 2010; Marie Curie Actions - EU project FP7-People and the other projects);
3. **absolvent univerzity**, který je schopen řešit určitý projekt (McGinn, Bosacki 2004);
4. **výzkumník bez titulu Ph.D.**, který má zároveň méně než **4 roky** zkušeností s výzkumem (Marie Curie Actions - EU project FP7-People);
5. **postdoktorand**, který maximálně **2 - 3 roky** po dokterském studiu pokračuje ve své výzkumné kariéře (Kubovičová, 2011).

2.1 Pozice výzkumníka

V posledních letech se do povědomí a popředí dostávají osobnosti, jako jsou začínající výzkumníci. Zařazení tohoto pojmu, získání statusu či pozice v rámci tzv. vědeckého světa, je podle více autorů chápáno různými způsoby.

V odborně psané literatuře, se především v oblasti pedagogiky setkáváme s několika variantami pojmenování začínajícího výzkumníka: Novice Researcher, Young Researcher, Emerging Researcher, Early-Stage Researcher or Beginning Researcher. Mladý výzkum-

ník obvykle končí bakalářským či magisterským studiem. Jiní zase navazují na doktorandské studium. Dochází do jiné instituce, mohou to být i zahraniční, které nabízí mnoho jiných inovativních a perspektivních možností. Jde o to, aby tam po omezenou dobu, přibližně na dobu 2-3 let pracovali v novém týmu na nových úkolech. Docenta považujeme za vysokoškolského pedagoga, který je vyšší než odborný asistent a nižší než profesor a je svým způsobem také výzkumník nadále i vyšší titul jakožto profesor a jiní vysokoškolští pedagogové mohou být taktéž považováni za určitý druh výzkumníků (Wiegerová, 2012).

Profil začínajícího výzkumníka ve všeobecnosti zahrnuje práci ve výzkumných ústavech, organizacích a na univerzitní půdě. Výzkumníci s tímto profilem mohou pod dohledem zkušeného odborníka provádět výzkum, rozvíjet znalosti výzkumných metod, prokázat znalost odborného i vědeckého jazyka a komunikačních schopností především na mezinárodní úrovni.

Evropská komise zase vytvořila možnosti, jak rozlišovat výzkumníka. Vznikly ve spolupráci s experty členských států pět kategorií, které jsou součástí tzv. Evropského rámce pro výzkumnou kariéru, toto značení je následující:

Začínající výzkumník (New Researcher) – označuje badatele na počátku jeho kariéry, která trvá přibližně 2-3 roky. Dokazuje, že je schopný realizovat určitý výzkum. Jedná se především o doktorandy;

Uznaný výzkumník (Recognised Researcher) – označuje doktorandy, kteří se blíží k dosažení doktorátu a nejsou ještě dostatečně samostatní;

Etablovaný výzkumník (Established Researcher) - jedná se především o vědce, kteří dosáhli nezávislosti a už si vybudovali nějakou reputaci;

Přední výzkumník (Leading Researcher) - představuje lídry, kteří se specializují v dané oblasti;

Expert -výzkumník (Star Researcher) – jsou to vědci, kteří představují uznávanou špičku, zejména tu světovou (Vlková, 2011).

Uvedené kategorie rozlišují výzkumné pracovníky podle jejich schopností a zkušeností. Evropská komise předpokládá, že tento rámec pomůže výzkumníkům.

2.1.1 Student v pozici začínajícího výzkumníka

Jedna z možností, která vytváří prostor k realizaci pedagogicko-výzkumné činnosti je univerzitní půda. Taktéž je to i vlivem vysokoškolského učitele, který se ocitá stejně jak

student v roli či pozici výzkumníka. Oba jsou důležitými aktéry jednotlivých výzkumů. Univerzita je klíčovým místem, kde se setkávají začínající výzkumníci.

Za první stupeň vědecké přípravy mladého výzkumníka můžeme považovat studenta - bakaláře, který realizuje svůj výzkum a má prvotní zkušenost s tvorbou své bakalářské práce nadále je možné považovat magisterské studium a samotnou přípravu studenta – magistra, kdy realizuje výzkum své diplomové práce. V České republice se za standardní dobu studia považují 2 roky strávené na univerzitě. Od magisterských studentů vstupujících do vědeckého světa se vyžaduje určitá úroveň poznatků z oboru, který studují; určitá úroveň komunikačních i sociálních dovedností a mnoho dalšího. Vhodně motivovaní a připravení studenti magisterského studia mohou pokračovat ve světě vědy a získat status doktorského studenta. Důležitost znát zájmy, preference, poznatky, limity, či jiné důležité (životní i vědecké) mezníky studenta magisterského studia je významné právě pro pochopení mladého začínajícího vědce. Mnozí z nich nepřemýšlejí o sobě jako o mladém vědci (Wiegerová, 2013).

Výzkumný kariérní růst dle evropského rámce rozděluje pracovníky - výzkumníky do několika kategorií podle odpovídajících schopností a přímých zkušeností s vědecko-výzkumnou činností. Do první etapy se zařazuje začínající výzkumník na úrovni badatele, po něm následuje etapa výzkumníka uznaného, etablovaného a následně vedoucího. Z uvedeného vyplývá, že začínající výzkumník stojí na začátku své vědecko-výzkumné kariéry. Z tohoto pohledu je taktéž možné nahlížet na magistra jako na badatele, který systematicky pracuje na výzkumné části v rámci své diplomové práce (Wiegerová, 2013).

2.1.2 Podpora mladého výzkumníka

Hlavní podporou v České republice nabízí **ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy**. Zavádí zcela nový program podpory výzkumu, který bude motivovat nejlepší mladé výzkumníky po doktorandském studiu k práci pro univerzity a výzkumné organizace. Také zavádí zcela nový systém - podpoří nejlepší mladé výzkumníky, kteří chtějí po doktorandském studiu pokračovat v práci pro české vědecké ústavy a vysoké školy. Záměrem ministerstva je podpořit vznik postdoktorandských pozic. Organizace, která bude chtít zaměstnat tyto vědecké pracovníky, se bude muset poohlédnout po mladých doktorandech prostřednictvím výběrových řízení. Pro univerzity, a pro ty, které mají ambice stát se výzkumnými univerzitami, se jedná o velkou příležitost. Výzkumná pracoviště se stanou ote-

vřenějšími a pestřejšími, posílí se jejich konkurence. To ovlivní další motivace stálých zaměstnanců, což povede k celkovému zvýšení kvality a efektivity výzkumu u nás. Je to pro mladé schopné vědce, aby nám neodcházeli do zahraničí, ale naopak měli šanci uplatnit svůj obrovský potenciál v české republice. Podporou se nabízí operační program - Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV), který se zaměřuje na zvýšení kvality vzdělávání, zajištění podmínek pro kvalitní výzkum, propojení vzdělávání a výzkumu s trhem práce a posílení principu rovného přístupu ke vzdělávání (Kubovičová, 2011).

Jakožto řídicí orgán ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy také nabízí **Operační program Výzkum a vývoj pro inovace (OP VaVpI)**. Jde o tematický operační program financovaný z Evropského fondu pro regionální rozvoj. Operační program se specializuje na podporu vysokých škol a výzkumných institucí a také na jejich kooperaci se subjekty soukromého sektoru. Cílem je posilování v oblasti výzkumu, vývoje a inovací v České republice. Především ovšem zabezpečuje budování výzkumných pracovišť (Operační program výzkum a vývoj pro inovace, 2007-2013).

Další podporou je **Grantová agentura v České republice**, která se zejména zabývá finanční podporou a zabezpečuje několik typu grantových projektů, které jsou zaměřeny především na základní výzkum. Udávají vhodné podmínky pro začínajícího výzkumníka. Postdoktorandské granty jsou určeny pro mladé vědce ve věku do 35 let, kteří už ukončili své doktorské studium. Cílem tohoto typu grantů je zatraaktivnit práci ve vědeckovýzkumných institucích pro absolventy tohoto studia (ČESKO, 2002).

2.1.3 Profesionální výzkumník

Obvykle jsou to pracovníci pedagogických ústavů. Výzkum může být iniciován institucí nebo vzniká na základě osobních motivů-zájmu pedagoga o zvýšení kvalifikace nebo získání akademického titulu apod. Ve velké míře se výzkumu věnují vysokoškolští pedagogové učitelských a jiných oborů. Jednou jejich součástí práce je právě pedagogický výzkum. Výzkumné ústavy řeší většinou širší problémy a soubor škol, s kterými pracují, jde kolikrát o celostátní výzkumy. Výzkum pro něj není pouze odbornou záležitostí nebo zaměstnáním. Je to i osobní a vnitřní věc. Těmto výzkumníkům to poskytuje i uspokojení, osobní potěšení a nové zážitky zvláště při práci v terénu. Ověřují si při něm své osobní vlastnosti i znalosti a také si je zdokonalují (Gavora, 2010).

2.1.4 Prostředí ovlivňující výzkumníka

Jedná se bezprostředně o mladého výzkumníka, který se pohybuje v oblasti vědy a výzkumu, touto problematikou se zabývá nemálo badatelů, ať už jsou z České republiky nebo ze zahraničí. Zaměřují se na proměny vědy na vysokých školách. Zaměřujeme se zde na změny vysokoškolského prostředí ve vztahu k situaci začínajícího výzkumníka. Transformace terciárního vzdělávání akcentuje nejvýznamnější faktory, které mají vliv na vědeckou práci mladých akademiků. Předpokládáme, že za změnou prostředí stojí vzájemně propojené čtyři procesy, které mění požadavky na akademiky. Prvotně se jedná o nárůst počtu studentů vysokých škol a výraznou digitalizaci terciárního vzdělávání. Tyto dva procesy jsou úzce spjaty s výukou na vysokých školách. Navzájem se posilují, protože vzestup počtu studentů vytváří požadavky na vyšší využívání elektronických systémů administrace a výuky, zatímco zavádění těchto technologií usnadňuje studentům jejich vzdělávání. Další dva jsou spjaty s vědecko-výzkumnou činností. Komodifikace vědy a výzkumu a internacionalizace vědy a výzkumu. K proměnám vědy a výzkumu dochází díky tomu, že se univerzity musí podrobovat ve větší míře diktátu státu a trhu. Internacionalizací vědy je zase myšleno vliv rostoucích požadavků v publikační rovině, nezbytnost si osvojit mezinárodní vědecký diskurs. Zde se projevuje opět digitalizace z hlediska sdílení dat a online publikací, které jsou dostupnější než dříve. Zároveň s tím roste počet studií, které by měl začínající výzkumník znát, aby se mohl etablovat. Badatelská činnost těchto výzkumníků se tak fragmentarizuje a pak i ústí procesy komodifikace a požadavky na výsledky vědy a výzkumu (Wiegerová, Szimethová, a kol., 2013).

3 STUDENT MAGISTERSKÉHO STUDIA Z POHLEDU VYBRANÝCH STDIJNÍCH OBORŮ V ČR

Kvalita učení je ovlivněna tím, jací studenti přicházejí do výuky. Na prvním místě jde o to, jestli výuka probíhá prezenční tedy denní formou nebo kombinovanou tedy dálkovou formou studia. Také jeho individuální předpoklady, především jeho schopnosti a dovednosti. Ze středního vzdělávání si přinášejí mladí lidé různé kvalitní návyky a postupy. Přejít na vysokou školu obvykle přináší mnoho rizik. Vysoká škola podporuje samostatnost. Objevují se také potíže ve studiu, konkrétně v období zkouškovém, studenti pochybují o svých schopnostech, protože jsou na ně kladeny vyšší nároky, než tomu bylo na střední škole.

Z hlediska vysokoškolské psychologie lze studenty rozdělit do dvou základních skupin: **tradiční studenti**, kteří studují obvykle ve formě prezenčního studia tj. adolescenti (od vstupu na vysokou školu až zhruba do 20. roku věku) a mladší dospělí (od 20. roku věku do 35. roku věku). Pak jsou to **netradiční studenti** neboli starší dospělí, kde zařazujeme všechny ostatní formy studia a těmi jsou studenti doktorandského, kombinovaného a distančního ve věku od 35. roku věku do zhruba 45. roku věku. V neposlední řadě můžeme také považovat za studenta staršího dospělého od 45. roku a do 60. roku věku (Slavík, 2012).

V tomto případě se budeme dále zmiňovat o konkrétních prezenčních formách studia, které šetříme v praktické části této práce.

3.1 Možnosti studenta magisterského studia z hlediska výzkumné činnosti

Studentům magisterského studia se v průběhu studia otvírají možnosti ve vědecko-výzkumné činnosti na akademické půdě, ale také mimo ni.

Jedná se zejména o **studentskou vědeckou odbornou činnost (SVOČ)**, která má své kořeny už na středních školách. Student uskutečňuje odbornou práci pod vedením univerzitních pracovníků. Jedná se o pravidelnou činnost pod záštitou jednotlivých univerzit, které uskutečňují tuto činnost v každém akademickém roce.

Je jednou z možností podpory talentovaných studentů, s cílem rozvíjet jejich tvůrčí činnost a připravovat je pro aktivní a přínosný svět vědy. Podněcuje rozvoj vědeckého přístupu, efektivitu a komunikaci ve zvolené oblasti. Je důležitou součástí přípravy budoucího

adepta na práci na univerzitě, pomáhá profilovat mladého výzkumníka. Následně z těchto oblastí jsou například vytvořeny sborníky příspěvků (SVOČ 2013/2014, Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně © 2000 – 2014)

Další formou jsou konkrétní **diplomové práce** studentů, které zahrnují podstatnou část zaměřenou na výzkum. Student zde rozvíjí své znalosti a možnost spolupodílet se na výzkumu pod dohledem zkušeného akademického pracovníka, který je označován jako vedoucí diplomové práce. Podporou jsou mu metodologické kurzy absolvované na příslušných fakultách či katedrách (Wiegerová, Szimethová a kol., 2013)

Jedním z výsledků této práce je samotná obhajoba při státní závěrečné zkoušce, ale také i možnost prezentace na studentských konferencích.

V poslední řadě jde o **specifické studentské projekty**, které jsou realizované na příslušných univerzitách. V těchto případech si studenti navíc formují mezilidské vztahy v rámci odborné komunity (Wiegerová, Szimethová a kol., 2013).

Jednotlivé univerzity zahrnují vlastní oddělení pro oblasti výzkumu a vývoje, které jsou podporou výše uvedených možností studenta magisterského studia v pedagogicko-výzkumné činnosti.

3.2 Charakteristika vybraných studijních programů

V práci jsme se zaměřili na dva základní směry a to: **Sociální pedagogiku a učitelské obory**

Sociální pedagogika představuje aplikované odvětví pedagogiky, které se zabývá výchovným působením na rizikové a sociálně znevýhodněné skupiny. Zejména mládeže a dospělých jedinců. Je zaměřena na výchovu a pomoc rodinám s problémovými dětmi, drogově závislými, osobami propuštěnými z výkonu trestu a jinými (Semrád, Juráčová, Šíma, 2007).

Důležitou roli by při studiu měla hrát také praxe, která probíhá ve formě různých stáží, exkurzí a individuálních projektů. Studijní plány jsou tvořeny studijními předměty teoretické a metodologické povahy a dále navazuje na povinný základ oboru, dále jej rozvíjí a zároveň je k nakročení k praktické specializaci. Absolvent může působit jak ve vědecko-výzkumné sféře, tak v řadě pedagogických profesí. Uplatnění absolventů lze vidět v např. v systémech preventivně výchovné péče, jako jsou krizová centra, střediska pro

mládež, v oblasti primární prevence, školního poradenství a v oblasti osobnostně sociální výchovy, v institucích ústavní a ochranné výchovy, ve střediscích volného času apod.

Učitelské obory zahrnují povinné předměty jako je školní didaktika, didaktika pedagogiky, metodologie pedagogiky, psychologie pro učitele ad., které disponují absolventa k samotnému výkonu učitelské práce. Vybavují jej kurikulárními znalostmi pro výuku pedagogických disciplín. Učitelství pedagogiky připravuje učitele pedagogiky pro základní střední a vysoké školy, příp. pro sféru dalšího vzdělávání pedagogů. Absolventi jsou vybaveni především schopnostmi sebereflexe, sebeovládání i sebehodnocení, respektování etických norem, samostatným tvůrčím myšlení, aplikace získaných vědomostí a dovedností v praxi (Vališová, Kasíková, Bureš, 2011).

3.3 Sociální pedagogika

Z hlediska klíčových studijních výstupů uvádíme studijní obor, který je zaměřen především na přípravu kvalifikovaných pedagogických pracovníků v oboru sociální pedagogika pro oblast školství a sociálních služeb. Studenti si během studia osvojují teoretické znalosti z oboru pedagogiky, psychologie, sociologie a dalších oborů všeobecného zaměření. Předměty studijního oboru mají mezioborový charakter a jsou strukturovány tak, aby postihovaly základní problémy, s nimiž se sociální pedagog aktuálně setkává ve společnosti. Důraz je kladen na zkušenostní učení, tj. praktické aktivity studentů v seminářích a cvičeních. Získané poznatky a dovednosti si studenti budou ověřovat a rozvíjet na praxích ve školských a sociálních organizacích. Studenti jsou podněcováni k tomu, aby samostatně vytvářeli projekty na monitorování a řešení problémů ve společnosti.

3.3.1 Profil oboru sociální pedagogika

Obor sociální pedagogika je zaměřen na zejména **na přípravu k povolání**. V bakalářském i v magisterském studiu se využívají poznatky a metody, které jsou soudobé.

Obsah studia navazuje na bakalářský studijní obor Sociální pedagogika a rozšiřuje společenskovední znalosti studentů. Zaměřuje se na získání teoretických poznatků založených na soudobém stavu **vědeckého poznání, na výzkumu a vývoji** v sociální pedagogice a na zvládnutí její aplikace v tvůrčích a řídicích činnostech. Obsah studia vychází z širšího pojetí sociální pedagogiky, které klade důraz na studium, chápání a ovlivňování sociálních

systemů a jejich organizací na státní, regionální a místní úrovni (Studijní programy a katalog předmětů, 2014)

Mezi specifické požadavky pro přijetí ke studiu patří stanovený výsledek testů z Národních srovnávacích zkoušek, které se soustředí na test ze základů společenských věd.

3.3.2 Profesionální profil absolventa sociální pedagogiky

Jakožto absolvent magisterského oboru nachází uplatnění ve školních a mimoškolních zařízeních. Nadále i v zařízeních, které obsahují poskytování služeb, jež se zaměřují na sociální služby.

Absolvent aplikuje teoretické poznatky společenských disciplín v praxi, využívá metody výzkumu, řídí práci v organizaci a orientuje se ve všech oblastech sociálně pedagogické činnosti a chápe jejich význam pro sociokulturní kontext ČR. Absolvent si osvojuje klíčové kompetence vyplývající ze současného pojetí sociální pedagogiky. Má znalosti profesně oborové, sociálně pedagogické, diagnostické, intervenční, komunikativní, řídicí a osobnostně kultivující (Prezenční forma, Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, © 2000 – 2014)

Z hlediska zařízení jsou to především služby, které vymezuje zákon 108/2006 Sb. o sociálních službách. Upravuje podmínky, které jsou předpokladem pro výkon poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé sociální situaci, prostřednictvím sociálních služeb a příspěvku na péči, podmínky které udávají oprávnění pro poskytování sociálních služeb a v neposlední řadě předpoklady pro výkon činnosti v sociálních službách. Absolvent sociální pedagogiky vykonává v tomto případě pozici sociálního pracovníka, který nadále vykonává činnost v sociálních službách při pomoci v hmotné nouzi, v sociálně-právní ochraně dětí, ve školách a školských zařízeních, ve zdravotnických zařízeních, ve věznicích, v zařízeních pro zajištění cizinců a také v azylových zařízeních. (ČESKO, 2006).

Absolventi se nadále uplatňují jako pedagogové volného času, asistenti pedagogů, vychovatelé a sociální pracovníci.

3.3.3 Předměty ve vazbě na pedagogický výzkum v sociální pedagogice

Sociální pedagogika v prvním ročníku magisterského studia předmět – **kvalitativní a kvantitativní metodologie**, který má důležité postavení v pedagogickém výzkumu i pro-

to, že navazuje na metodologickou propedeutiku studovanou v bakalářském studijním programu. Prohlubuje znalosti a rozvíjí dovednosti studenta plánovat, realizovat a vyhodnocovat sociální (zejména pedagogický) výzkum. Tento předmět je přípravou pro zpracování diplomové práce a jeho výzkumné činnosti. Student dovede zpracovat **projekt pedagogického výzkumu** a je způsobilý připravit a realizovat zmiňovaný pedagogický výzkum. Také ovládá metody kvalitativního a kvantitativního výzkumu kde je schopen zpracovat a interpretovat výzkumná data. K zakončení předmětu dokáže napsat zprávu o daném výzkumu;

Cílem je poskytnout studentům vzdělání nezbytné pro kvalifikovaný výkon profesních činností směřujících především k manažerským, poradenským a dalším specializovaným funkcím v sociálně pedagogické oblasti;

Obsahem toho předmětu je především pojetí sociálního výzkumu, jeho designy a projekt výzkumu. Pochopení měření v sociálním výzkumu, výběru výzkumného vzorku, vybrané metody kvalitativního a kvantitativního výzkumu. Dále naučit se zpracování dat, analýzu dat a interpretaci dat;

Metody výuky probíhají formou monologu jako je výklad, přednáška a instruktáž. Dále formou dialogu, které nabízí pomocí diskuze, rozhovoru a brainstormingu. Jako další metodu poskytuje třeba i praktické procvičování a týmovou spolupráci;

Jedním **závěrem** toho předmětu je zvládnutí metod kvantitativního a kvalitativního výzkumu včetně vyhodnocení dat. Studenti ve skupinové práci vytvoří závěrečný projekt se všemi náležitostmi jako je to například u diplomové práce. Posledním prověřením tohoto předmětu je písemný test, kde jsou prověřeny jejich znalosti metodologie v pedagogickém výzkumu (Předmět: Kvalitativní a kvantitativní metodologie, Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2014).

V prvním ročníku magisterského studia se jedná o jediný předmět, který je v návaznosti na pedagogický výzkum v oboru sociální pedagogika.

Následně uvádíme předměty, které se týkají druhého ročníku magisterského studia a to diplomový seminář I. a II., které jsou v přímé návaznosti na pedagogický výzkum. Jelikož jde o druhý a tedy poslední ročník magisterského studia je zřejmé, že student by měl mít větší zkušenosti s takovým to předmětem, který se zaměřuje na pedagogický výzkum.

Cílem Diplomového semináře I. a II. je iniciovat znalosti studentů z metodologických předmětů při realizaci sociálně pedagogického výzkumu. Hlavním cílem je podpora tvorby diplomové práce. V tomto předmětu student zúročuje své dosavadní znalosti a dovednosti nabyté v průběhu studia. Prokazuje základní znalosti metodologie a orientaci v literatuře. Odlišuje kvalitativní a kvantitativní výzkum. Na závěr dokáže zpracovat projekt diplomové práce;

Obsahem je zpracovávání své diplomové práce na základě doporučení. Studenti využívají poznatky z nastudované literatury a absolvovaných prací. V rámci praktické části student dokazuje schopnost vést výzkum a využívat u toho kvantitativní či kvalitativní metody;

Metody výuky jsou prostřednictvím dialogu (diskuze, rozhovor, brainstorming). Mimo jiné využívá metody práce s textem (učebnicí, knihou) a také týmová (skupinová) práce. Nejvíce pak důležitá je individuální práce studentů;

Diplomový seminář I. navazuje na diplomový seminář II., který rozšiřuje znalosti studentů z metodologických předmětů a podporuje poznatky získané z první části diplomového semináře. **Závěrem** těchto předmětů je klasifikovaný zápočet a hlavně soustavná a systematická práce na diplomové práci a pravidelná konzultace s vedoucím práce. Studenti prezentují své dílčí závěry praktické části práce (Studijní programy a katalog předmětů, Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2014).

3.4 Učitelské obory

3.4.1 Učitelství pro první stupeň ZŠ

Vymezujeme zde obor, který je jedinou formou bez navazujícího studia, kde jeho standardní doba studia je na 5 let. Zde se soustředíme na obor – **učitelství pro 1. stupeň základní školy** (dále jen 1.st. ZŠ). Jedná se o jednooborové studium, které připravuje studenty pro práci učitele na 1. stupni ZŠ. Těžištěm studia jsou pedagogické a psychologické disciplíny a oborové didaktiky předmětů primárního vzdělávání. Mezi ně patří matematika, český jazyk, cizí jazyk, tělesná výchova, výtvarná výchova, hudební a technická výchova, integrovaný vědní základ a další. Integrující složkou jsou různé formy pedagogických praxí. Studijní obor je koncipován tak, aby vyhovoval moderním trendům současné pedagogiky a vzdělávání učitelů. Důležitý akcent je kladen na nové pojetí profese učitele primární školy, které vyžaduje rozšíření kompetencí a posílení klíčových kompetencí (Masarykova univerzita, © 1996–2014).

3.4.1.1 Profil oboru Učitelství pro 1. stupeň ZŠ

V současné době je tento program určen pro absolventy jakýchkoliv středních škol s ukončenou maturitou. Součástí tohoto studia je studium hudební výchovy, kde je předpokladem připravit budoucího učitele pro plně kvalifikovanou výuku tohoto předmětu ve všech ročnících 1. stupně ZŠ a vybavit je teoretickými vědomostmi a praktickými hudebními dovednostmi, jež jsou předpokladem tvořivého přitažlivého pojetí hudební výchovy. Obsahem studia je hudební teorie včetně základů dějin hudby, vedení dětských souborů, intonace, didaktika hudební výchovy a hra na klavír. K úspěšnému zvládnutí studia je povinnou součástí, aby měl student před zahájením studia určité vědomosti a dovednosti, kterými jsou například: základ hudební teorie, intonace, hlasová výchova a minimální požadavky při hře na klavír a jiné hudební nástroje. Vzhledem ke skutečnosti, že předmět hudební výchova nefiguruje jako povinný předmět na středních školách v ČR, doporučuje univerzita zvážit možnosti doplnění chybějících vědomostí a dovedností pod odborným vedením učitelů jako jsou učitelé ze základních uměleckých škol, hudebních gymnázií a podobně;

Další součástí je kladen důraz na poznání současného českého jazyka. Předpokládají se zde znalosti současné spisovné češtiny v rozsahu učiva pro základní a střední školy, schopnosti kultivovaného vyjadřování ve spisovné češtině a schopnost vytvořit souvislý jazykový projev. V dalším průběhu tohoto studia se veškeré znalosti prohlubují. Jako další součástí je podstatná tělesná výchova včetně základů z praktických disciplín, jako jsou atletika, gymnastika, pohybové a sportovní dovednosti a různé formy letních a zimních cvičení. Mimo jiné sem patří i zdravotní tělesná výchova a psychomotorika;

V poslední řadě je důležitou součástí pro toto studium základní znalost jednoho cizího jazyka (anglického, ruského, francouzského nebo německého). Studium cizího jazyka je ukončeno státní závěrečnou zkouškou. V cizím jazyce se předpokládá, že studenti při nástupu ke studiu dosahují daných úrovní podle Společenského evropského referenčního rámce pro jazyky;

Cílem je připravit budoucího učitele pro plně kvalifikovanou výuku hudební výchovy, českého jazyka a tělesné výchovy ve všech ročnících 1. stupně ZŠ. Student vykoná na závěr studia magisterského studijního programu Učitelství pro základní školy pro 1. stupeň základní školy státní závěrečnou zkoušku z pedagogiky a psychologie, z českého jazyka a literatury s didaktikou, z cizího jazyka s didaktikou, z matematiky s didaktikou a obhajobu diplomové práce;

Mezi požadavky pro přijetí ke studiu patří stanovený výsledek testů z Národních srovnávacích zkoušek. Příjímací zkouškou do pomaturitního studia je test studijních předpokladů. Nutným předpokladem pro uzavření přijímacího řízení bude dodání zprávy o foniatrickém a logopedickém vyšetření uchazeče (Masarykova univerzita, © 1996–2014).

3.4.1.2 Profesionální profil absolventa z oboru učitelství pro 1. stupeň ZŠ

Absolventi se mohou uplatnit ve školních i mimoškolních zařízeních. Vyplyváje z názvu oboru se předpokládá, že student využije své nabyté znalosti zejména ve školních zařízeních. Dále se uplatňují ve vzdělávacích organizacích a výzkumných pracovištích, v poradenských a manažerských organizacích (Masarykova univerzita, © 1996–2014).

3.4.1.3 Předměty ve vazbě na pedagogický výzkum v oboru Učitelství pro 1. stupeň ZŠ

Důležitou součástí zmiňovaného oboru ve vazbě na výzkum je předmět, který je vyučován jednorázově. Jedná se o **metodologický workshop**, který je tvořen ve formě diskusního rámce. Studenti se zaměřují na analyzování současných metodologických nástrojů v oblasti pedagogiky. Cílem předmětu je podpořit formování metodologických dovedností studentů v rámci systémového interdisciplinárního přístupu. Předmět je nabízen pro mateřské obory, jako je sociální pedagogika. Zajímavostí je, že je nabízen i ostatním oborům jako je právě učitelství pro 1. stupeň ZŠ. V tomto případě se vyučuje většinou ve čtvrtých a pátých ročnících (Nejčastěji zapisované předměty v rámci oboru, Masarykova univerzita, © 1996–2014).

Jedním z předmětů, který poskytuje určité předpoklady v pedagogickém výzkumu se jmenuje - **základy pedagogické metodologie**,

Cílem je poskytnout informace o tom, co je předmětem metodologie pedagogiky, jak se vytváří teorie, co je to výzkum, jaké jsou jeho druhy, jak se výzkum plánuje a realizuje, jaké jsou fáze výzkumu, jak se vymezuje výzkumný problém, hypotézy, jak se provádí výběr vzorku, volba metod, sběr dat, jak se data zpracovávají a interpretují. Vytvářejí si předpoklady pro realizaci akčního výzkumu v budoucí profesní praxi a pro realizaci empirického výzkumu v rámci svých kvalifikačních prací. Na konci tohoto kurzu se budou studenti orientovat v metodologické terminologii, budou schopni interpretovat výsledky výzkumů a samostatně navrhovat a organizovat pedagogické výzkumy;

Obsahem tohoto předmětu, jsou specifika a možnosti využití výzkumu v práci učitele. Důležitá je samotná příprava výzkumu. Učí poznávat neznámé jako význam řešerší, data-

bází, bibliografické citace, fáze výzkumu, výzkum základní, aplikovaný, teoretický, praktický, akční a deskriptivní. Těžištěm je tvorba kvalitativního a kvantitativního výzkumu. Vymezuje postup kvalitativního výzkumu, výběr vzorku, vstup do terénu, validitu a reliabilitu, metody, a vhodný software. Kvantitativní výzkum zahrnuje naučení nových znalostí v oblasti operacionalizace, co jsou to proměnné, hypotézy, výzkumný soubor výběrový soubor, rozsah výběrového souboru. Také význam náhodného výběru, stratifikovaného výběru, mechanického výběru a záměrného výběru. Důležitý je i předvýzkum, zpracování údajů a zásady interpretace. Tento předmět rozebírá veškeré možnosti výzkumných metod a technik v pedagogice. Například u dotazníku vymezuje zásady konstrukce dotazníku, položky, konstrukce položek, typy otázek/položek, administrace, návratnost, vyhodnocování). Při kvalitativním výzkumu zase interview jako jsou druhy, prostředí, průběh, vyhodnocování). V rámci možností seznamuje s dalšími méně využívanými metodami. Ratingové metody, škálování, různé typy testů, experiment, model experimentu, druhy experimentu;

Metody výuky probíhají přes teoretickou příprava formou přednášky k samostatnému studiu odborných zdrojů;

Závěr předmětu probíhá formou kolokvia, kde si student vylosuje tři otázky, k úspěšnému ukončení předmětu je nutné správně zodpovědět dvě otázky ze tří. V další fázi jde o odevzdání domácího úkolu a splnění testu. Kolokvium probíhá formou odborné rozpravy nad vypracovanými výzkumnými projekty studentů (Nejčastěji zapisované předměty v rámci oboru, Masarykova univerzita, © 1996–2014).

Seminář k základům pedagogické metodologie, jehož navazujícím předmětem jsou základy pedagogické metodologie. **Cílem** tohoto předmětu je zaměřením se na praktická cvičení z pedagogické metodologie a navazuje na přednášky k pedagogické metodologii. Na konci předmětu se studenti orientují v základních statistických operacích a dokáží navrhnout kvantitativní pedagogický výzkum. Konkrétněji vytvoří výzkumný problém, hypotézy, výzkumný nástroj, výzkumný vzorek a pracují se základy práce s daty. **Obsahem** je tvorba projektu výzkumu, výběr vhodné metody (např. pozorování, dotazník, interview, experiment, analýza textu atd.) a příprava výzkumného nástroje. Projekt je orientován do oblasti potenciální diplomové práce;

Metody výuky - Teoretická příprava formou semináře s důrazem na diskusi problému a samostatným zpracováním seminární práce;

Závěr - požadavky pro zápočet: docházka, domácí úkoly, test min. úspěšnost 70%;

Diplomová práce, jak se nazývá samostatný předmět, je určen pro studenty u kterých se předpokládá, že budou psát svou závěrečnou práci podle určitých požadavků stanovených univerzitou. Je typický pro třetí semestr navazujícího magisterského studia nebo v devátém semestru pětiletého magisterského studia. **Cíl** předmětu je koncipován jako kurz, který motivuje studenta k napsání závěrečné práce splňující veškeré požadavky na ni kladené. Ukončení tohoto kurzu zajistí, že student odevzdá práci odsouhlasenou vedoucím. Student by tak měl být připraven k úspěšné obhajobě práce a seznámen s požadavky, které na něj budou kladeny při obhajobě před státní závěrečnou zkouškou;

Obsah předmětu zahrnuje individuální konzultace s vedoucím své diplomové práce na stanovené téma, které si student sám zvolil a po dohodě prodiskutoval vhodnost daného tématu s vedoucím práce. Předpoklady pro tento předmět je rozvržení časového harmonogramu, který si student sám určí a má částečně rozpracovanou část své diplomové práce;

Metodou výuky je tedy individuální konzultace s vedoucím práce, řádně nastudovaná potřebná odborná literatura a teoretický základ, který nabyl po dobu svého studia (Nejčastěji zapisované předměty v rámci oboru, Masarykova univerzita, © 1996–2014).

Závěrem tohoto předmětu je zápočet, který je udělený na základě odevzdání předběžné verze diplomové práce nebo její části.

Podporou pro tvorbu diplomové práce je **seminář k diplomové práci**. Tento předmět je koncipován nejen pro jednooborové studium učitelství pro 1. stupeň ZŠ, ale i pro dvouoborové studia jako je například učitelství ruského jazyka a literatury pro základní i jazykové školy;

Cílem předmětu seminář, který je vypisován pro studenty, kteří se chystají psát nebo už začali psát práci pod katedrou ruského jazyka a literatury. Zde mohou studenti analyzovat problematiku v lingvistice, literatuře ve srovnávacím aspektu a dále témata z dějin a reálií. Student si volí téma a vyučujícího podle svého zaměření. Zabývá se osvojením různých výzkumných technik. Jedná se o blokový seminář, na kterém se učí, jak plánovat a řídit přístup ke studiu literatury. V průběhu semináře je prostor pro případné dotazy a diskuze o závěrečných pracích;

Obsahem tohoto předmětu je splnění určitých požadavků pro tvorbu projektu studentovi diplomové práce. Nejdříve si musí stanovit výběr a zaměření svého téma. Následně vybrat

primární a sekundární literaturu, začít zpracovávat projekt práce a vytvořit koncepci diplomové práce. Důležité jsou metody výzkumu v oblasti cizojazyčného vyučování, samotná příprava a organizace výzkumu. Na závěr vlastní výzkum, zpracování výsledků výzkumu a konečná verze vlastního projektu;

Metody výuky - Studium odborné literatury, teoretická příprava. Zpracování projektu diplomové práce, aktivní zapojení se do diskuse. Výuka probíhá jedenkrát za semestr formou dvouhodinového kontaktního semináře;

Závěrem tohoto předmětu je schopen student připravit projekt své diplomové práce. Účast na blokovém semináři (termín konání je vyhlášen vždy v prvních týdnech daného semestru). Zpracování seminární práce - projektu diplomové práce. Úspěšné dokončení předmětu také obsahuje tvorbu diplomové práce (Nejčastěji zapisované předměty v rámci oboru, Masarykova univerzita, © 1996–2014).

Posledním mimořádný předmět, který vymezujeme **Metodologie - přípravný kurz pro uchazeče o doktorské studium**, je nabízen 55 mateřským oborů a jedním z nich je právě učitelství pro 1. stupeň ZŠ. Mezi omezení tohoto předmětu patří nabídka pouze pro studenty posledních ročníků magisterského studia;

Cílem je navést zájemce připravující se na doktorské studium pedagogiky a dalších disciplín, také zopakovat si v rámci této přípravy metodologii z bakalářského a magisterského oboru. Na konci bude student schopen utvořit si představu o výzkumné práci v rámci doktorského studia, porozumět základním principům pedagogické empirické metodologie, zvolit si a rozpracovávat téma disertační práce a navrhnout vlastní projekt disertačního výzkumu, který je možné použít na přijímací řízení v doktorském studijním programu na pedagogické fakultě. Cílem je i naučit se zdůvodnit a prezentovat jasně a strukturovaně výzkumný problém;

Obsahem tohoto předmětu je stanovená osnova: Jak psát projekt doktorské práce, výzkumný projekt, jeho náležitosti a informační příprava. Problematika toho co obnáší pedagogický výzkum, co nejčastěji zkoumá a co může přinést, kdo se jím zabývá, komu je určen. Nadále stanovuje informační přípravu výzkumu, rešerše, databáze, deskriptory a bibliografické citace. Stanovuje výzkumný problém a výzkumné otázky a jejich zdůvodnění. Vymezuje pedagogickou metodologii, pedagogický výzkum, typy výzkumu, kvalitativní, kvantitativní a smíšený výzkum. V kvantitativním a kvalitativním rozebírá fáze výzkumu,

konkrétní metody, validitu a reliabilitu, výběr vzorku a výzkumné problémy. Na závěr se uskutečňuje revize projektu výzkumu;

Metody výuky

K programu bývají vypisovány výukové metody. Studentům nabízí formou informativní části, konzultací, skupinových diskusí a prezentací. Část výuky probíhá v přímé skupinové formě, hlavní část jako individuální příprava;

Závěr – jednou z metod hodnocení jsou určité požadavky k ukončení kurzu a to: odevzdání projektu doktorské disertační práce a poté znalost metodologie. Tento předmět nepředstavuje podmínku pro přijetí do doktorského studia, ani přijetí ke studiu nezaručuje (Nejčastěji zapisované předměty v rámci oboru, Masarykova univerzita, © 1996–2014).

3.4.2 Učitelství německého jazyka pro 2. stupeň ZŠ v kombinaci s dalším předmětem (společenské vědy)

Zaměřujeme se zde na obor učitelství německého jazyka pro 2. stupeň základních škol, který je v přímé kombinaci s dalším oborem - učitelství společenských věd. Jedná se o navazující magisterský obor. Standardní doba studia je na 2 roky. Jak jsme se zmínili, toto studium dvouoborové, které je navazující na předchozí bakalářské studium, je ve stejné formě nebo jí podobné. Cílem vzdělávání je poskytovat uceleně, profesně orientované magisterské vzdělání, které připravuje absolventa pro výuku německého jazyka a společenských věd. Student se zaměřuje na další prohlubování znalostí a dovedností, ale zejména na získání učitelské způsobilosti. V magisterském studiu absolvuje výuku oborové didaktiky, kde se seznámí s nejnovějšími metodickými trendy ve výuce německého jazyka a společenských věd. Největší součástí magisterského oboru je poskytnutí etického rozměru učitelské profese a pedagogická praxe na základních školách (Agnew, 2013)

3.4.2.1 Profil programu učitelství německého jazyka a učitelství společenských věd

V tomto programu učitelství je cílem poskytnout studentům potřebné kompetence v rámci oborové didaktiky německého jazyka s akcentem na výchovu k samostatnosti v myšlení, jednání a vzdělávání a ke kooperaci. Naznačení možností aplikace některých odborných disciplín do výuky NJ. Zprostředkování etického aspektu profese jak učitele, tak odborníka. Ve společenských vědách zase student bude schopen realizovat výchovnou a vzdělávací činnost v podmínkách základní školy, podílet se na

tvorbě kurikula, vytvářet a rozvíjet klíčové kompetence žáků, aplikovat nástroje hodnocení, určit a aplikovat vhodné postupy komunikace s rodiči žáků (Agnew, 2013).

Mezi požadavky pro přijetí ke studiu patří profilový test v rozsahu bakalářského studia oboru německý jazyk a společenské vědy se zaměřením na vzdělávání. V případě nepřekročení kapacity studijního oboru z hlediska počtu uchazečů o studium, může děkanka fakulty prominout přijímací zkoušku (Agnew, 2013).

3.4.2.2 *Profesní profil absolventa*

Absolvent je vybaven odbornými znalostmi z didaktiky německého jazyka a didaktiky základů společenských věd. Také má znalosti ze současného německého jazyka a literatury a je připraven na veškeré změny výuky německého jazyka na druhém stupni základních škol. Příprava absolventa povede k jeho flexibilitě, k schopnosti reflexe společenských věd na druhém stupni základních škol. Absolvent může také využít své kompetence i při práci v jiných vzdělávacích institucích, zabývajících se volnočasovými aktivitami dětí a mládeže. Univerzita nabízí absolventům možnosti i v dalším vzdělávání jako je jednooborové doktorské studium v oblasti pedagogiky prostřednictvím prezenční formy studia (Agnew, 2013).

3.4.2.3 *Předměty ve vazbě na pedagogický výzkum v učitelství německého jazyka a učitelství společenských věd*

V prvním ročníku navazujícího studia studenti absolvují **Seminář k závěrečné práci**. Jak vyplývá z názvu, jde tedy konkrétně o výuku formou semináře, kde jeho **cílem** je pomoci studentům, aby v závěru svého studia mohli předložit kvalitní závěrečnou diplomovou práci, jak z hlediska stránky formální tak i z obsahové.

Obsahem tohoto semináře je náplň splnění konzultací, které probíhají individuální formou s vedoucím závěrečné práce. Vztahuje se vždy ke konkrétnímu tématu. **Metody** probíhají formou písemných akcí. **Závěrem** je odevzdání závěrečné práce;

Jedná se o jediný předmět, který je ve vazbě na pedagogický výzkum pro učitelství německého jazyka a učitelství společenských věd. Mohli bychom zde uvádět, jaké jsou jiné předměty, které navazují na výzkum, ale v tomto případě by se jednalo o jiné studijní programy jako například katedra politologie a společenských věd, která nabízí pouze pro konkrétní obory zaměřující se na politologii a to je diplomový seminář, který má obdobné cíle

a obsah výuky jako je tomu například v oboru sociální pedagogika (Informační systém Univerzity Palackého)

3.5 Shrnutí

Každá univerzita má svoji představu o nastavení systému programů magisterských oborů. V požadavcích a nárocích na studenta se v některých případech celkem shodují. Pokud se jedná o sociální pedagogiku a učitelství pro 1. stupeň ZŠ, po dobu magisterského studia dominantně začleňují do svých předmětů výuky **metodologickou přípravu studentů**. V případě učitelských oborů 2. stupně je tato příprava spíše nevyhovující. Předměty, které po dobu magisterského studia podporují vztah studenta k vědecké činnosti a jaké jsou požadavky na studenta v rámci daného oboru, které jsou přednostně preferovány, jsme znázornili v tabulce 1.

Univerzity se shodují v jednom, a to, že minimálně mají aspoň jeden předmět, který podporuje tvorbu jejich závěrečných prací.

Metodologická příprava hodně souvisí s preferencemi daného magisterského studia. Jak je nastavena výuka a jaké jsou možnosti v průběhu studia případně uskutečňovat určitou výzkumnou činnost?

Vztahy k výzkumu a k výzkumné činnosti je spjata s preferencemi studijních programů. Student magisterského studia je v tomto případě ústředním pojmem u všech zmiňovaných oborů. V popředí stojí zaměření na teoretickou přípravu a ukotvení znalostí v pedagogických disciplínách např. oborové didaktiky. Do pozadí se nám dostává realizování vědecko-výzkumné činnosti.

Tabulka 1: Vztahy mezi předměty vedoucí k podpoře vědecké činnosti a preference ve studijních programech

	Sociální Pedagogika	Učitelství pro 1. stupeň ZŠ	Učitelství pro 2. stupeň ZŠ
Předměty podporující vztah k vědecké činnosti	<p>kvalitativní a kvantitativní metodologie</p> <p>diplomový seminář I. a II.</p>	<p>metodologický workshop</p> <p>základy a seminář k těmto základům pedagogické metodologie</p> <p>Diplomová práce a seminář k diplomové práci</p> <p>Metodologie - přípravný kurz pro uchazeče o doktorské studium</p>	Seminář k závěrečné práci
Preference studijních oborů	<p>Příprava kvalifikovaných pedagogických pracovníků v oboru</p> <p>Rozšíření společenskovedních znalostí</p> <p>Zaměření se na získání teoretických poznatků založených na soudobém stavu vědeckého poznání</p> <p>Zaměření se na výzkumu a vývoji v sociální pedagogice</p> <p>Současného pojetí sociální pedagogiky</p>	<p>Vybavení teoretickými vědomostmi</p> <p>Zaměření se na didaktické předměty</p> <p>Příprava budoucího učitele pro plně kvalifikovanou výuku</p>	<p>Potřebné kompetence v rámci oborové didaktiky</p> <p>Realizování výchovné a vzdělávací činnosti v podmínkách základní školy</p> <p>Inovativní metody</p>

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 METODIKA VÝZKUMU

Tato kapitola je zaměřena na výzkumnou část diplomové práce. Jsou zde vymezeny předměty zkoumání, výzkumné cíle, jejichž pravdivost je ověřena empiricky. Tato část popisuje proces výběru výzkumného vzorku, zvolenou techniku sběru dat a metodiku interpretace dat získaných na základě výzkumu.

4.1 Výzkumný problém

Pro každý výzkum je důležité stanovit si výzkumný problém, který nám ukazuje co je předmětem jeho zkoumání. Jsou studenti magisterského studia připravováni na vědeckou práci? Mají dostatečné možnosti na podporu badatelských a inovativních aktivit, podporujících oblast výzkumné činnosti?

4.2 Cíle výzkumu

1. Porozumění procesu, kterému se magistři mohou stát začínajícími výzkumníky.
2. Objasnit situace, které přispívají k zařazení studenta magisterského studia do pozice začínajícího výzkumníka.

4.3 Pojetí výzkumu

Pro tento výzkum jsme zvolili kvalitativní strategii výzkumu. Poskytne nám podrobnější a hlubší nahlédnutí, díky čemuž se bude schopno lépe seznámit s danou problematikou. Umožňuje skrze osobní kontakt s participanty výzkumu přímý vhled do jejich situace.

„Kvalitativní přístup je proces zkoumání jevů a problémů v autentickém prostředí s cílem získat komplexní obraz těchto jevů. Záměrem výzkumníka provádějícího kvalitativní výzkum je za pomoci celé řady postupů a metod rozkrýt a reprezentovat to, jak lidé chápou, prožívají a vytvářejí sociální realitu“ (Švaříček, Šedřová, 2007, s. 17).

4.4 Výzkumný vzorek

Výzkumný soubor se skládá z:

10 studentů magisterského oboru sociální pedagogika

5 studentů oboru učitelství pro 1. stupeň ZŠ

5 studentů oboru učitelství německého jazyka a společenských věd pro 2. stupeň ZŠ

Věková kategorie se pohybuje od 22 let do 26 let, až na jednu výjimku jsou bezdětní. V případě sociální pedagogiky jde konkrétně o sedm žen a tři muže a v ostatních učitel-
ských oborech jsou všechny rozhovory se ženami, protože se na těchto oborech žádní muži
nevyskytovali. Vybrali jsme tyto studenty z důvodů, že se tato práce zabývá pedagogickým
výzkumem, a proto jsou vhodné univerzity s pedagogickým zaměřením.

4.5 Metoda sběru dat

V této práci je zvolena metoda sběru dat pomocí polostrukturovaného rozhovoru, je-
hož základní osnova byla vypracována dle jednotlivých výzkumných okruhů. Tato osnova
byla vypracována vůči danému výzkumnému problému a jednotlivým cílům. Výzkum je
aplikován na výzkumný soubor s cílem získat výzkumná data ze sociální pedagogiky a
učitelských oborů.

Polostrukturovaný rozhovor byl realizovaný s jednotlivými participanty výzkumu.
Byli to studenti, kteří po dobu svého studia jevíli zájem o jiné činnosti, kromě vyučování.
Na příslušných akademických půdách studenty zapojují do různých inovativních činností,
a proto jsme předpokládali, že mezi nimi mohou být adepti, kteří budou jevit zájem o vě-
decko-výzkumnou činnost. První dva záměrné rozhovory byly realizované po delší časový
úsek a tím nám pomohly vytvořit osu pro určitý model polostrukturovaných rozhovorů.

4.5.1 Definice výzkumných okruhů

Výzkumné okruhy je nutno definovat tak, že korespondují se stanovenými cíly výzkumu.

Jako výzkumné okruhy jsou zvoleny následující:

- A. Participant – osobní zaměření
- B. Studium na univerzitě
- C. Pedagogické disciplíny
- D. Neformální kurikulum participanta
- E. Univerzita

4.6 Způsob zpracování dat

V rámci polostrukturovaného rozhovoru bude záznam proveden na diktafon. Násle-
duje transkripce veškerých provedených rozhovorů. Analýza vyzkoumaných dat je prove-
dena pomocí otevřeného kódování, jehož cílem je hledání opakujících se pravidelností v

jednotlivých odpovědích účastníků a to tak, že se ke každé otázce stanoví příslušná kategorie a poté kód, popř. jejich soubor (Švaříček, Šed'ová, 2007, s. 211).

Vše začíná v momentě, kdy máme nasbírané určité množství dat. Nejdříve jsou vybrány jednotlivé kódy a píšeme si k nim poznámky, následně z nich vytvoříme subkategorie, z kterých vznikají dle citlivosti dat konkrétní kategorie.

Kódování je procedurou, která nám umožní z nasbíraného množství dat vytáhnout proměnné, které se stanou základem budoucí teorie (Švaříček, Šed'ová, 2007, s. 92).

5 INERPRETACE VÝSLEDKŮ VÝZKUMU

S výsledky výzkumu se seznámíme na základě kategorií a popisným komentářem. Participanti se vyjadřovali o svých zážitcích ve studiu, o různých situacích v průběhu studia, o změnách jaké by mohly probíhat ve studiu a o mnohých nedostacích. Vzhledem k tomu, že transkripce jsou velmi obsáhlé, přikládáme do přílohy ukázkou tří rozhovorů.

5.1 Kategorie

Předmětem analýzy bylo posoudit, čím procházejí studenti magisterského studia, jaké mají možnosti profilovat se ve vědecko-výzkumné činnosti na univerzitní půdě, kde studují, jaké mají zájmy, kdo je ovlivnil v průběhu studia, jaké jsou jejich osobní ambice aj.

Předkládáme zde výsledky výzkumu, kde po uskutečnění analýzy z jednotlivých výpovědí participantů nám vznikly následující kategorie, které jsou:

1) UNIVERZITNÍ PROSTŘEDÍ

2) OSOBNÍ AMBICE

Každou kategorii zastupují subkategorie, které doplňují výpovědi participantů. Tyto kategorie jsme graficky znázornili do schémat, které je výstižně prezentují (schéma1).

V následujících podkapitolách vysvětlíme význam, vztahy a budeme prezentovat obsah jednotlivých výpovědí, které se navzájem propojují, ovlivňují a korespondují s kategoriemi a subkategoriemi.

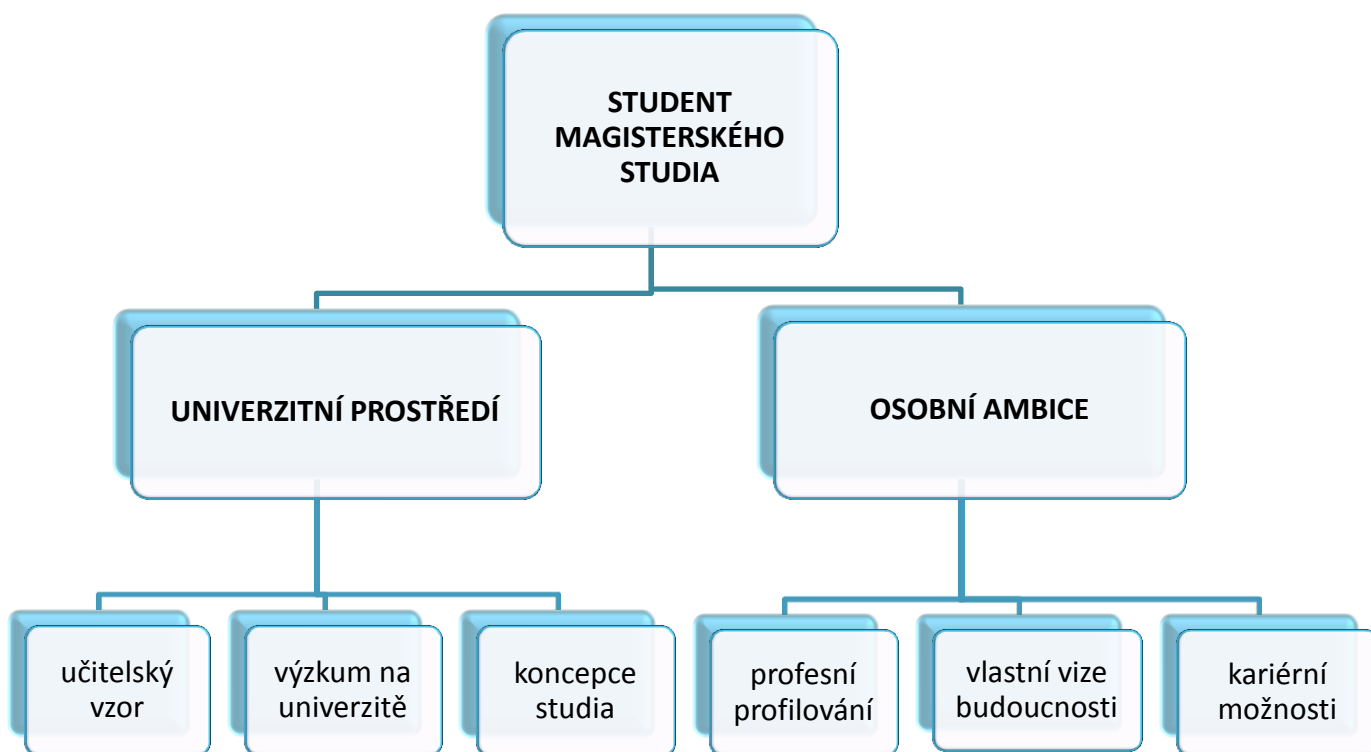

Schéma 1: kategorie a subkategorie výzkumu

5.1.1 Univerzitní prostředí

Z výpovědi respondentů je značně patrné ovlivnění univerzitního prostředí. Jedná se o prostředí, ve kterém studenti tráví hodně času. Student chce dosáhnout dobrých výsledků a dokončit řádně studium. Subkategorie, které jsou nedílnou součástí, se ukázaly jako významným prvkem této kategorie. Tato kategorie zahrnuje tři subkategorie a to: **Učitelství vzor, výzkum na univerzitě a koncepce studia.**

První ze subkategorií poukazuje na podstatu a vliv pedagoga, který ovlivňuje studenta magisterského studia. Stojí v popředí veškerého dění v univerzitním prostředí. Pedagog by měl splňovat určité požadavky pedagogické praxe a mít osvojené určité kompetence. Když je v roli učitele má mít určitou sebedůvěru a být odborně připraven, dokáže studenty vést, motivovat je a být správným vzorem.

Učitelství vzor je pro studenty magisterského studia oboru sociální pedagogika dosti zásadním požadavkem. Ať je to z pohledu jeho poměrně krátkých zkušeností z praxe „...vyučující byla poměrně ochotná a měla o problematiku zájem, ale bylo vidět, že učí tento předmět první rok ehm...nebo teprve krátké období, takže hodně věcí ještě neměla tak nějak sama ucelené.“, tak třeba i z neznalostí nebo z předávání poznatků svým studentům. „...No já mám kolikrát pocit, že oni ani nevěděli kolikrát co po nás pořádně chtějí jako, že měli nějaký požadavek na tom začátečním semináři a ehm...absolutně nás tam jakoby nenaučili jak s tím pracovat s těma informacema pracovat jako jinak předal informace a řekli ...ted' s tím dělejte co chcete...“.

Oboru učitelství 1. stupně ZŠ (dále jen U1), jsou studenti více vytrénovaní, chovají k pedagogům větší respekt a úctu. Výpovědi ukazují skutečnost, že na jedné straně je považují za vzor a silnou autoritu a na straně druhé se vyjadřují o vyučujících velmi v dobrém slova smyslu. „...já jsem ji vždycky měla jako ráda, právě proto, že byla přísná, ale taková...já nevím no...naučili jsme se toho prostě dost a já ji mám prostě ráda. I když na ni lidi hodně nadávají. Je to taková fakt jako postava, všichni si ji pamatují...jakmile se řekne..všichni okamžitě vědí. Prostě je to taková osobnost...“

„...mě se moc líbí paní F., protože není odtržená od reality a ehm.má skvělé nápady, použitelný...sama je má vyzkoušený...“

Studenti oboru učitelství německého jazyka a společenských věd pro 2. stupeň ZŠ (dále jen U2), poukazují na velmi dobrou kvalifikaci svých pedagogů. Jedná se o pedagogy, kteří jsou zkušení, protože mají dlouholetou praxi, vyznají se v oboru a ví, o čem mluví. Z tohoto hlediska byly výpovědi magisterských studentů velice kladné. Vypovídali i o formě a nastavení výuky u konkrétních pedagogů, že se jim výuka velice líbí.

„...doktorka S., je taková sečtělá, umí to podat vždycky zajímavě...tak asi ona jakože je i hrozně chytrá. Dokáže nám to přiblížit, prostě podat pro nás takovým tím laickým pohledem. Když tomu nerozumíme, takže to vždycky přiblíží...“

„...třeba docentka P., že tady máme, jakože docela kapacity tady takhle do toho. Hodně věcí nám říkají ze zkušeností, že se aj zasmějeme různým příkladům, jako jo, je to fajn...“

Jedna z výpovědí poukazuje na to, že přijímá postavení pedagoga jako jednu z automatické vlastnosti univerzity, které by měly normálně fungovat na veškerých univerzitách.

„...tak asi když jsou vedoucí katedry, tak jsou asi ve svém oboru nejlepší ... (smích)...Mají takovou neformální autoritu, myslím si, že jsou všichni z těch hodin mají takový respekt, že jsou vedoucí katedry, tak prostě to vypadá jinak ta hodina, než když přijde nějaký doktorand si myslím. Mají určitě více titulů, takže ví, jsou to kapacity ve svém oboru, ti docenti profesori a tak...“

Studenti magisterský oborů mají po dobu svého studia na vysoké škole více možností jak se zapojovat do výzkumné činnosti jako je například SVOČ, různé projekty, studentské konference aj. Mnozí z nich mají negativní postoj k zapojování se do této činnosti na akademické půdě, kde studují. Většina z nich nemá v povědomí, že takovéto výzkumy existují a další část se třeba s nějakým výzkumem už střetla. V podstatě u většiny je jediná spojitost s výzkumnou činností tvorba jejich diplomové práce. Vybíráme zde podstatné výpovědi, které se týkají další subkategorie a to: **výzkum na univerzitě**.

Výpovědi o SVOČ u oboru sociální pedagogiky nám poukázaly hodně negativních závislostí. Studenti nemají informovanost o této činnosti ani představu, o tom co tento výzkum zahrnuje. *„Jejda co to je... (smích)...jo vlastně už vím...to je to ...ta studentská vědecká činnost, že? (smích).“* Jiní zase mají představu, ale nejeví zájem o tuto studentskou vědeckou odbornou činnost. *„Myslím, že mi to bylo ehm... tedy ne přímo...přímo jmenovitě mě, ale jako jednomu z mnoha v rámci hodin mi bylo nabídnuto několik příležitostí zúčastnit se SVOČ avšak ehm...nepřihlásil jsem se jako dobrovolník a bohužel si nepamatuju jaká témata...jakých témat se SVOČ týkaly.“*

Několik studentů se zapojilo do projektu IGA a vypovědělo následující. *„...nejvíce zkušeností bych asi řekla, že jsem nabrala teď v tom posledním ročníku, protože jsem v projektu IGA, takže tam jsem měla jakoby víc povinností, protože jsme psali články, dělali jsme konferenci, zaměření na ten výzkum a ehm...přišlo mi to takové, hlubšeji zaměřené než to samotné studium.“* Je zde zjevné, že výzkumná činnost je prospěšná pro celkové studium a následně při profilování se v praxi. Může být dobrým začátkem třeba pro další studium. Na poměry magistra mají ujasněnou strukturu své diplomové práce, přesto se v dalších částech nezmínili, že by chtěli pokračovat ve výzkumných činnostech.

Celkové postavení k pedagogické výzkumné činnosti magistrů oboru sociální pedagogika se soustřeďuje zejména na jejich diplomové práce, *„...diplomku...to si myslím...ehm.. jakže ovládám a říkám si, že snad od toho je tady i ten vedoucí aby mi řekl, že tady toto*

a něco mám třeba blbě nebo něco takového.“ ale také k jejich postavení být výzkumníkem. Někdo si tak připadá, někdo zase ne:

„Jo, já si tak připadám, i když jsem dělal bakalářku i když dělám diplomku, mě to strašně baví, třeba vyhodnocovat dotazníky, sbírat data, vymýšlet ty dotazníky, jako takový mě to baví...jo asi jo...jako mohl bych se považovat za výzkumníka, byť nějakého amatérského.“

„... (smích)... absolutně ne., protože přece jenom nejsme odborníci, nejsme profesionálové, co se týká výzkumu, samozřejmě mám takové to povědomí, jakým způsobem se tvoří dotazník, jaký to ...to má průběh, jak se to vyhodnocuje a tak. A takové ty opravdu základy...“

V případě výzkumu oboru U1, znalost SVOČ je celkem mizivá. Studenti v podstatě nemají pojetí, o jakou činnost jde, i že se jedná o výzkumnou činnost. Někteří ji mají sice v povědomí, o tom, že tato odborná činnost probíhá na středních školách, ale nikdy neprojevili zájem o danou problematiku. *„Asi ne...(smích)... No jako nic mi to neříká.“* *„Ne. Nikdy jsem se o to nezajímala a ani jsem nikdy nechtěla.“* *„Nee...Jako slyšela jsem ten název už jako na střední, ale ...takže něco mi to říká, ale ...“* Můžeme říci, že celkový zájem o jakýkoliv výzkum nikdo neprojevili.

V návaznosti na diplomové práce, studenti magisterského oboru U1, mají mít určité předpoklady, aby mohli vytvořit svoji závěrečnou, tedy v tomto případě diplomovou práci, která spadá do zmiňované sféry výzkumu na univerzitě. *„No já bych ho chtěla zaměřit ohledně tělocviku... ehm...porovnat sportovní třídy versus klasický třídy. Tak navštěvovat ty třídy...já nevím nějaký ty různé dotazníky a ehm...téma dalšíma metodama bych zkoumala asi ty vztahy ve třídě a tak asi.“*

K dispozici mají studenti určité metodologické kurzy, které jim tvoří základ pro takovou tvorbu práce. Participanti vypovídali, že mají takovéto kurzy ve svém oboru, ale není jich příliš. *„Jo to jsme měli minulý semestr a příští budeme mít taky myslím., jojojo, jo to byl dobrej předmět. Jo to mě fakt bavilo.“*

U oboru U2, participanti uvažují nad pozitivy a negativy vstupu do vědeckého světa. Tím, ale zájem o výzkumnou činnost klesá. Studenti jsou pouze informovaní, že nějaká možnost výzkumu na univerzitě existuje, ale neprojevili zájem, že by chtěli nějakou takovou činnost dělat. Výpovědi ohledně SVOČ jsou negativní. *„Nevím nezjišťovala jsem si...nee.“* *„Ne. Ani jsem o ničem takovém neslyšela.“* Dokonce participanti uvedli, že by při vzdělávání nevyhledávali jinou činnost, než je samotné studium.

Ne. Nikde, že bych to viděla někdy na nějakém plakátu, stránkách ani jinde ne. Jako i sama, že bych si to někde vyhledala, tak to taky ne.

Ehm...to ne.Asi ne ...nevzpomínám si. Nikdy jsem se s tím nesečkala, ani jsem se o to nějak nezajímala. tak možná, že jsem slyšela, co se někde nějaký výzkum dělal, ale absolutně jsem se o to nezajímala.

Z hlediska svých diplomových prací participanti zmiňují přípravu a zaměření svého výzkumu, co chtějí zkoumat a jakým způsobem budou postupovat. Tato příprava koresponduje s nastavením metodologických předmětů.

„Tak ehm...já vlastně... jmenuje se vliv předchozí výchovy na chování a jednání adolescentů, takže to určitě tam budu dělat dotazníky a samozřejmě bude to všechno jako kdyby zaměřený na otázky jako: jaký vliv měla rodinná výchova, ehm... rodičů na to dítě v dospělosti...“

„Ne. Jako mě by to bavilo, teoretická...furt teorie ...teorie a pak ta praxe jako, že to jakoby zpracovat to co mi z toho jako vzešlo...to mě jako docela přijde...nebo jako ehm... myslím si, že je to zajímavý určitě dělat tadyhle ty ty...“

Také hodně ovlivňuje, zda se cítí být jako výzkumníci. Pokud by tomu tak bylo, mohl by vzrůst možný větší zájem o výzkumnou činnost. Podle výpovědí tomu ovšem tak není. V pozici magistra si nepředstavují, že mohou být nejen pouze studentem, ale zároveň i výzkumníkem.

„Ani ne. Přijde mi to, že si musím splnit takovýto nutný zlo ..(smích)...než abych se do toho nějak víc zažrala ..(smích)...to nee.“

„Ne tak to si vůbec nepřipadám teda. Nepřipadám si jako výzkumník ...(smích)...“

Znalost metodologický kurzů je u těchto participantů velice malá, dokonce vzešly tvrzení pravděpodobně mimořádnou nevědomostí, že žádné metodologické kurzy ani nic obdobného neměli ani mít nebudou. *„Možná se to jmenovalo, ale stejně jsme to tam vůbec nedělali tato, takže tak.“*

Subkategorie **koncepce studia** zahrnuje určité rozvržení, představu nebo osnovu studijních programů na příslušných univerzitách. Při plnění vzdělávání těchto programů je důležité, aby vedle poznávacích cílů byly plněny i ty hodnotové. V teoretické části jsme upřesnili, jak jsou tyto programy nastaveny na jednotlivých univerzitách. Participanti jsou

všichni studenti prezenčních forem, které ústředně zajímá studium, než práce. Důvody vznikly z hlediska uplatnění v praxi, nabití nových vědomostí, další možnosti studia, lákavost studijního života, také představy o takovém studiu aj.

Studenti magisterského oboru sociální pedagogiky měli různé očekávání, výsledky jsou různorodé. To co získali v magisterském studiu, zahrnuje základní znalosti a vědomosti, které nabyli už na bakalářském oboru. Oproti tomu se změnily jejich představy o magisterském studiu. „nějak.... jsem nad tím moc nepřemýšlela, jenom mě asi napadá, že jsem si myslela, že to bude o dost těžší...jako ehm...víc předmětů...takových jako složitějších...no.“ Totéž vypovídali obdobně i ostatní participanti, kteří si více představovali praxi při studiu, uvádíme zde jeden příklad: „Je pravda, že jsem si myslela při navazujícím studiu, že bude mnohem více praxe a mnohem více užitečnějších informací, které využijeme v budoucím životě, ale paradoxně mě připadne, že to je vlastně to samé a hodně nedostatek praxe podle mě.“ V jednom se shodují, tyto představy se jim doposud nevyplnily.

Forma výuky je nastavená v rámci seminářů a přednášek, pro participanty jsou přednější a přínosnější semináře, ať už v podání výuky od pedagoga či samotná aktivita studentů. „...třeba v rámci semináře řešili, že budeme ve skupinách připravovat přednášku pro osmáky na základní škole a některé skupiny zase, že půjdou do mateřských školek.“ Přednášky spíše neodpovídají z hlediska dalšího přínosu. „Ehm...ono to probíhá nejenom v pedagogice, ale myslím si, že ve všech předmětech tady to probíhá skoro stejně, kdy ehm... většinou je to monotónní...ehm...nebo přednášky jsou monotónní, výklad učitele kdy si to mi zapisujeme ty věci a je tam minimum věcí z praxe nebo které by nám mohl ten vyučující předat a ehm...“

Z výpovědi bylo zřejmé, že participanti, chtějí dokončit vzdělávací proces „chtěl jsem dodělat magistra, abych měl případně, kdybych se někam dostal do státní sféry, abych měl vyšší plat třeba s tím magisterským titulem než bakalář.“ avšak našly se i takoví, kteří by chtěli pokračovat v dalším vzdělávání. „Tak uvažovala jsem o psychoterapii, ale tam je to takový ehm...na vodě celkem jak je to jako s tou...s tím provozováním praxe psychoterapie, takže to ještě zvažuju, protože to asi nemá až tak...no kdybych chtěla provozovat psychoterapii....psychoterapeutickou praxi, takže to spíš takový ty výcvikový kurzy...“

Participanti oboru U1, disponují přehledem o dění v oblasti koncepce jejich studia. Toto studium je celkový pětiletý obor, takže nemají zkušenosti s nějakou návazností po bakalář, a proto studium řeší jednotně. *No tak, takhle já nemám moc, já to beru prostě jako*

jeden celek, takže já jsem nevnímala že je to magisterský obor, já jsem to prostě brala jakože tohle studium trvá pět let... a představy byly ... jakoby představy byla taková, že právě získám nějaký ty zkušenosti....A myslela jsem, že to bude jakoby dřív už obsažený a než až teďka ve čtvrtáku, že třeba až teď ve čtvrtáku mám pocit, že jako reálně to aplikujem do praxe a že to všechno co teď děláme je do praxe. Většinou, se tedy jejich představy o magisterském studiu naplnili.

Nastavení jejich současné výuky probíhá formou přednášek a seminářů, které jsou obdobné, jak tomu bylo u sociální pedagogiky ve Zlíně, s výjimkou na zaměření seminářů. *„No přednášky jsou klasicky přednášky...prostě něco někdo vykládá a my si píšeme nebo posloucháme nebo tak. Na seminář tam hodně záleželo, koho jsme měli, někdy to bylo jak přednáška, prostě teoretický věci...jsme si opsali. V rámci těch seminářů. Potom v rámci některý ty pedagogiky, myslím minulý rok, jsme chodili jako i na náslechy. Chodili jsme na základku...zapisovali si jak se pohybuje učitelka nebo tak. To bylo akorád loni ve čtvrtáku. Jinak jsme měli víceméně přednáškový semináře.“* Z výpovědí respondentů vyplývá, že první tři roky studia jsou spíše o přednáškách, až později je výuka orientovaná praktičtější směrem.

Mezi studenty nepřevládá zájem o další vzdělávání. Většina si zakládá na jistotě po dokončení studia dostat se přímo do praxe. *...prostě jsem šla, že budu prostě učit na prvním stupni...za tím účelem no.“*

Koncepce studia učitelského oboru U2, zahrnuje mimo jiné primárně na začátku magisterského studia první umožnění praxí ve školách. Které jsou totožné s představami o magisterském studiu a naplňují se. *„Jako je tady víc té praxe, už to bude zaměření na tu teorii praxi, kde se víc dozvídáme o těch děckách...jak učit, co učit, kdežto bakalářský bylo prostě jenom , aby jsme biflovali jakoby znalosti...“* Navíc participanti vypovídají, že mimo praxi se zaměřují i více na předměty z hlediska oborových didaktik. *„No asi...asi takový, tak jak to teďka prostě je, sem věděla, že do toho třetíáku děláme ty oborový věci, znalosti a teďka se budou dělat ty didaktický spíše, kde se budou rozšiřovat ty didaktický znalosti.“*

Studenti učitelských oborů mají přehled o pedagogických disciplínách. Forma výuky je zahrnuje přednášky a semináře. Participanti vypovídají negativně o přednáškách, které ve většině případů skoro nenavštěvují. *„...na přednášky teda moc nechodím, ale když chodím teďka třeba v pondělí na tu pedagogiku nebo diagnostika, tak to prostě ehm... uči-*

telka povídá a my si děláme poznámky. “ Jiní zase prvotně hodnotí, že přednášky jsou monotónní a nezáživné jak uvádí jeden z participantů „*No tak vždycky na přednášce je to teda normálně monolog, výklad té učitelky, kdy většinou máme třeba nějaké skripta, tak si můžem podtrhávat nebo když nemáme skripta tak si musíme zapisovat, to bývá hodina a půl vždycky...nic moc no...*“

Další vzdělávání není pro tyto participanty až tako dominující. Najdou se někteří, kteří by ovšem chtěli pokračovat v částečném vzdělávání se, z důvodu toho, že jejich obor se týká učitelství pro základní školy a chtěli by si dalším jednoletým nástavbovým studiem dodělat možnost pro učitelství na střední škole, jak vypovídá jeden participant, *...Zatím mám v plánu ten magistr, ale tím už bych chtěla skončit...nemám v plánu nějaké další magisterské maximálně už jenom potom si třeba dodělat jeden rok na ty...pro střední školy.*“

5.1.2 Osobní ambice

Jak jsme se zmínili, kategorie univerzitního prostředí má svoji nezastupitelnou pozici pro studium magisterského studenta. Navazuje na ni další složka, které ji tedy velmi ovlivňuje a tou je kategorie osobních ambicí. Jedná se o životní cíl nebo plán magisterského studenta. Osobní ambice má každý. Někdo větší, někdo menší. V této kapitole interpretujeme jednotlivé výpovědi participantů, které úzce souvisí se subkategoriemi a to: **profesní profilování, vlastní vize budoucnosti a kariérní možnosti** těchto participantů. Některé subkategorie se ovlivňují, některé podporují.

Cílem **profesního profilování** v našem případě je, že student chce mít takové zaměstnání, které ho bude těšit a které mu půjde. Z výpovědí některých participantů je viditelné, že uplatnitelnost na trhu práce je nejasná. Mnozí si neuvědomují skutečnosti, že vstup do vědeckého světa je také jednou z možností jak se profilovat. Je také velmi důležité si uvědomit, že studenti sociální pedagogiky a studenti učitelských oborů nemají totožnou studijní cestu.

V případě magisterských studentů oboru sociální pedagogiky je patrné, že se do výzkumných činností raději nepouštějí a hledají raději jiné způsoby jak se lépe uplatnit na trhu práce. „...no...no tak mám ráda kontakt s lidmi a také práci s nimi. Jenom, že dnešní doba je těžká vůči zaměstnání v tomto oboru.“ Podstatné je zde i vyjádření o magisterském studiu jako jedna z možností lepšího uplatnění „...tak jsem si říkala, že když už mám toho

bakaláře tak možná už i s tím magistrem se mi potom bude líp shánět práce než jenom s tím bakalářem.“ Po profesní stránce je to už složitější většina participantů uvádí nedostatky v nastavení studijního programu a obtížně se tedy uplatnit. „...to bych taky ráda věděla...(smích)...jako já počítám s tím, že po státnicích jako většina z nás se tady sejdeme na úřadě práce...(smích)...“

Z výpovědi jsme se dále dozvěděli skutečnosti, které jsou i nejsou vyhovující pro participanty. *„No právě, že když jsem si jako tak pak nějak zjistila jak nás tady trochu tak nějak obalamutili...tak když nás naháněli na to studium jakože sociální pedagog může dělat to..to to...a jakože v průběhu studia jsme se dozvěděli a, že na všechno ostatní by jsme potřebovali několik kurzů prostě...doplňující pedagogické minimum a takové věci prostě...“* Našli se i takový co přehlíží takové překážky a mají postoj ke studiu jasný. *„...otevřít se mi dobrá cesta jako výchovný poradce a tak dále.“*

Při profesním profilování jsou lepší vyhlídky právě u studentů učitelských oborů. V případě oboru U1 výpovědi u participantů se téměř shodují. Profil takového absolventa je jasný. Chce a bude učit v primárním vzdělávání, ale už se nezmiňuje o dalších možnostech uplatnění na trhu práce. Vidina v jiné oblasti je pro ně nereálná.

„...Jo já jsem měla přihlášky na výšku jenom...jakože tři města, ale vše pro první stupeň.“
„Důvod byl ten, že chci učit takže tohle je prostředek k tomu abych mohla být učitelka“

V případě učitelského oboru U2 není až tak markantní rozdíl v profesním profilování. Výpovědi participantů jsou obdobné, jako tomu bylo u učitelského oboru U1. Všichni chtějí vyučovat na základních školách, ale zmiňují se o horší uplatnitelnosti na trhu práce. *„...když dostuduju příští rok, budu vlastně magistra a chtěla bych učit, takže si...ehm..no jako učitelů je hrozně moc a nedostatek místa, takže si myslím, že to bude těžký najít si práci.“*

Subkategorie **vlastní vize budoucnosti** popisuje dnešní dobu jaká je například z hlediska uplatnitelnosti na trhu práce, celkového nastavení studia, ale také se to týká i výzkumné činnosti v České republice a její podpoře, která v těchto případech je pro studenty magisterských oborů spíše přítěží nežli přínosem. Celkem je nejasná, zejména tedy u studentů sociální pedagogiky.

Pro studenty magisterského oboru sociální pedagogiky stojí v popředí vidina nejdříve řádně ukončit studium. *„No prostě...hlavně dodělat...teda dostudovat (smích).“* Na

dalším místě participantů uvádějí zdůvodnění, proč jsou jejich vyhlídky do budoucna i jiné. „Ehm... už bych asi nechtěla pokračovat, myslím, že už by to stačilo...(smích)...“

„Ehm... no vyhlídky do budoucna ve studiu jsou nulové, co se týká nějakého rekvalifikačního vzdělávání a tak při v profesi a to, ..., ale co se týká doktorského studia, tak ehm... to rozhodně, ne.“

„Přemýšlela jsem nad tím doktorandským, které otevřeli teďka, ale nakonec jsem si to rozmyslela, protože jsou to další čtyři roky a ehm... už by jsem se chtěla soustředit hlavně na tu práci, takže co se týká dalšího studia, tak si myslím, že teďka normálně končím a už... už tu nebudu chtít být dál.“

U participantů učitelského oboru U1, má význam subkategorie profesního profilování, která je s touto subkategorií vlastní vize budoucnosti úzce spjata. Jak vypovídá jeden z participantů „...co jsem slyšela tak práce není a zvlášť moc, ale teoreticky si myslím, že se to dá uplatnit i ...ehm... v soukromých nějakých institucích, jako nemyslím přímo soukromý školy jako základní soukromá škola nebo takhle ale třeba teďka už učím dramata učím zpěv nějakou přípravku na zpěv právě takhle v soukromý škole, takže v tom by se určitě dalo pokračovat a určitě bych tam zúročila i nějaký zkušenosti tady vocat' protože se tady se pracuje se stejným věkem dětí. No takže, vyhlídky jsou takový.“ Jak vyplynulo z výpovědi, participantů se zajímají v průběhu studia o možnosti zaměstnání a někteří v průběhu studia dokonce zaměstnání mají. Podobně takto odpověděl ještě jeden participant. „No nemám nikde... nejsem jakoby dohodnutá, jako, že až dostudujete my Vás tady přijmem, ale doufám jakoby, že u nás by mě mohli vzít...né jako, že bych se znala s ředitelem nebo tak, ale nějak už jsem tam byla v prváku, tak říkal, že by to asi tak nějak...šlo.“ Také uplatnitelnost v oboru je složitá, z hlediska vidiny do budoucnosti. „Jako jestli budu učit to nevím. Není to o tom, že by mě to nebavilo nebo tak, ale sehnat tu práci není v dnešní době jednoduché“

Studenti učitelského oboru U2, mají skoro totožné vyhlídky do budoucnosti v uplatnění na trhu jak studenti učitelského oboru U1. „No ehm...tady s touhle ...myslím si, že docela špatný, jakože když dostuduju příští rok, budu vlastně magistra a chtěla bych učit, takže si...ehm..no jako učitelů je hrozně moc a nedostatek místa, takže si myslím, že to bude těžký najít si práci.“

Jako jedni z mála projevují zájem o další možnosti studia, ale nejsou si zcela jisti pustit se do dalšího studia. *„Jako jestli chci pak ještě pokračovat po magistrovi ehm... něco dál? To ještě ehm...to uvidím, no to nevím. Jakože mít doktorát je určitě fajn, akorát co vím, tak teda ...my máme němčinu pro základky a společenky pro základní školy, takže to už víme teďka, že při práci si budeme muset dodělat dálkově ještě rok navazující němčinu pro střední školy. Takže to ještě teda vím, že asi další rok dálkově asi budu muset ještě po magistrovi dělat dál.*

„V dalším studiu? No nedokážu si představit, že bych příští rok šla pracovat, takže bych možná si řekla, že bych si třeba ještě něco...další studium mohla udělat...podívat se po něčem.“

Poslední subkategorie **kariérní možnosti** uzavírá kategorii osobních ambicí. Studenti a absolventi získávají praktické zkušenosti v průběhu celého studia a také formou praxe nebo vypracováním diplomové práce a po ukončení studia nastupují do zaměstnání. Kde se nadále mohou rozvíjet.

U studentů magisterského oboru sociální pedagogiky vyplývají možnosti v práci sociální oblasti, ale také i v jiných mimoškolních a volnočasových pracovištích. Z výpovědí participantů jsme zjistili, že někteří uvádí ještě jiné, tedy své možnosti, které jsou ovlivněny osobními ambicemi, o kterých jsme se zmiňovali prostřednictvím předchozí subkategorie. *„...Taky je, ale důvod, že práce s lidmi mě do určité míry zajímá...jinak bych tu vlastně vůbec nebyl a ehm...zvažuji dvě budoucí povolání...jedno je učitelství a druhé je práce u policie a v obou dvou se dá sociální pedagogika při troše štěstí a rozumu docela dobře využít...“*

Sociální pedagogika nezajišťuje formu učitelské profese, a proto z většiny výpovědí vyplynulo, že by si museli dodělat pedagogické minimum. Pokud by chtěli teda učit.

„...ale při tom učitelství bych si musel dodělat pedagogické minimum, ale pak se mi otevírá dobrá cesta jako výchovný poradce a tak dále.“

„Asi nejvíc mě láká pracovat s dětma jakkoliv, takže buď...bud' jít učit což si k tomu dělám ještě pedagogické minimum a ehm...nebo dělat někde v nízkoprahu s dětma kdekoliv s dětma jakkoliv...cokoliv.“

Z většiny výpovědí vyšlo, že absolventi tohoto oboru by chtěli pracovat v sociální oblasti, ale každý uvádí jinou. Jak je asi jasné, není to zrovna málo obsáhlá oblast, a i tak proto profesní možnosti přece nějaké jsou.

„Ehm...chtěla bych dělat něco určitě v oboru, ale je dost problém najít práci, která je dobře ohodnocená v našem oboru a ehm... právě teď už mám jakoby něco najité, mám najitou práci v anglické mateřské školce a ehm..., ale hledám zatím dál i no. Takže snažím se hlavně v oboru, ale nevím přesně co...jako cílovou skupinu nemám přesně vymezenou, protože si dokážu představit dělat s dětmi i se seniory...je to těžké.“

„... (smích)...No já jsem chtěla být..původně když jsem sem nastoupila tak jsem chtěla být kurátorka...ted'ka jsem od toho tak nějak jako upustila a ehm...možná bych se chtěla dostat do té státní sféry na ten kraj nebo tak...to mi přijde jako práce u nás..jako v našem oboru asi nejlepší.“

Z výpovědi participantů jsme se dozvěděli v několika případech, že po dokončení studia nechtějí hned pracovat v sociální oblasti, ale také si rozšířit znalosti v zahraničí a až poté se vrátit do této oblasti. *„No ehm...tak ještě bych chtěla trochu cestovat, ale i v rámci nějaké pracovní příležitosti, nějakou brigádu si určitě najít v té cizině a pak se vrátit do Česka a najít si práci v oboru.“*

Pro absolventy učitelského oboru U1 se naskytují možnosti pouze ve výuce žáků prvního stupně na ZŠ, jak vyplynulo z výpovědí participantů, počítají s tím, že se uplatní v tomto oboru, ale ve většině případů se už nezmiňují o jiných profesních možnostech.

„Chtěla bych učit ten první stupeň.“

„Učit. Jiné plány nemám ...docela mě to nadchlo.“

Je pravdou, že se našli takoví, kteří mají zajištěnou pracovní pozici a kteří mají dokonce při studiu zaměstnání v oboru. *„...třeba ted'ka už učím dramatařák učím zpěv nějakou přípravku na zpěv právě takhle v soukromý škole, takže v tom by se určitě dalo pokračovat...“*

„No tak já mám takovou vizi, že bych ráda odjela do anglie dělat aupair aspoň na rok. Tak doufám, že se to podaří a jinak bych se pak ráda vrátila a ehm...učila bych teda na škole a nebo se zaměřila k tomu sportu nebo tak.“

Na učitelském oboru U2 je to obdobné „...*No nejideálnější by bylo pracovat jakoby v učitelství...ale asi to nepůjde.. Třeba ty společenské vědy, nějakou občanskou výchovu na základce... třeba ...to bych chtěla, ale asi je to nereálný ještě no.*“ s výjimkou toho, že se jedná o dvouoborové studium, kde vplynuly i jiné výpovědi. „*No tak ehm... jelikož mám němčinu a společensky, nevím jestli bych se úplně chtěla dát na učitele, ale s němčinou se třeba uchytit v nějaký firmě, takže práce v nějaký firmě, kde bych možná uplatnila tu němčinu.*“

U těchto participantů vznikla záliba ve studiu, protože mají velké ambice se stát učitelem. Tento důvod uvádíme proto, že úzce souvisí s možnostmi kariéry. Z výpovědí vychází skutečnost, že studium se participantů zamlouvá a líbí, tak i proto mohou být jejich možnosti v kariéře výhodnější jako například, že umí vystupovat jako reprezentanti své profese, řídí se profesní etikou, dovedou argumentovat pro obhájení svých pedagogických postupů a podobně.

„*semináře mě taky baví, to se zapojuju, když něco....když máme něco dělat třeba ve skupinách nebo takhle, tak se zapojím.* „

„*na těch seminářích už jsme více aktivizovaní. Když mě něco samozřejmě zajímá, tak se zeptám.*“

„*Tak kupodivu jsou to docela zajímavý hodiny, protože je to docela zajímavý všechno, ta didaktika to se hodí, to potřebuješ, když chceš být učitelem, takže to jsou docela zajímavý hodiny, takže tak se snažím poslouchat didaktiku.*“

DISKUZE

Na začínajícího výzkumníka nahlížíme prvotně jako na studenta magisterského studia, ale může to být i bakalář po magistrovi možná i doktorand? Každý z nich má určitou metodologickou přípravu, různé zkušenosti s realizací výzkumu. V diplomové práci věnujeme pozornost právě studentům magisterského studia v jaké je možné pozici stát se začínajícím výzkumníkem. V České republice je prezenční magisterské studium většinou dvouleté, ale v našem případě se jedná i o pětileté prezenční magisterské studium. Nastává otázka nad existencí pětiletého magisterského studia, jestli můžeme vnímat jako začínajícího výzkumníka, třeba i bakaláře? Jsou-li schopní a zkušení se vydat takovou cestou?

Podstatné je, že studenti magisterského studia oboru sociální pedagogika a oboru učitelského nemají stejné nastavení systému vzdělávání, avšak poznatky z metodologické přípravy by měly být aspoň na podobné úrovni, protože tyto obory se především zabývají pedagogickým výzkumem. Proč mají studenti těchto oborů negativní přístup k vědecko-výzkumné činnosti, a většina se o tuto oblast nezajímá, ani neví, o čem pojednává? Zajímá nás, do jaké míry má na to vliv studovaný obor? Vyplývají nám z toho otázky, které bychom těžko vyřešili bez relevantních výsledků výzkumu. Tyto otázky mohou být předmětem dalšího možného zkoumání.

Předložené výsledky výzkumu nechceme zevšeobecňovat na celou skupinu studentů magisterského studia. Oproti tomu považuje za významné brát v úvahu jak motivovat a zefektivňovat rozvoj o vědecko-výzkumné činnosti u studentů magisterských oborů. Kvalitní univerzita své mladé výzkumníky podporuje a učí je zaměřovat se správným směrem.

ZÁVĚR

Všichni lidé mají nějakou představu o tom, co je to výzkum. Jde o prostředek k získání hlubokého vhledu do subjektivního světa vědy. Výzkumy poměrně jednoznačně ukazují, že mohou být regulované, jakým způsobem si je sám povede výzkumník. Začínající výzkumník je osobou, které je neznalá a nezkušená ve svém výzkumu. Postupně se však do dané problematiky dostává a naplňuje požadavky výzkumu dle svého očekávání. Význam diplomové práce naplňuje fáze začínajícího výzkumníka, orientuje se v pedagogické teorii a v oblasti, v níž pracuje, by měl sledovat i vývoj problematiky nejen u nás, ale i ve světě. Metodologická vybavenost je pro něj předností. Předpokládá se, že existuje i zaujetí pro výzkum, schopnost objektivního, kritického uvažování a dostatek kreativity. Výzkumníci a vědečtí pracovníci se sdružují a spolupracují v České asociaci pedagogického výzkumu a spolupracují s mezinárodními organizacemi. Úspěšnost je posuzována především podle výsledků. Nové oblasti výzkumu mohou vyžadovat úpravu postupů a hodnotících teorií, tak aby odpovídaly okolnostem výzkumu začínajícího výzkumníka. Každý výzkum, ať je kvalitativní nebo kvantitativní, je potřeba posuzovat podle zásad, které odpovídají použitým metodám.

Z jednotlivých výpovědí, jsme dozvěděli důležité mezníky, které jsou pro nás významné. Představují možnosti, jakým způsobem se mohou začínající výzkumníci zapojovat do výzkumného dění a to: kooperovat s odborníky, angažovat se ve výzkumné činnosti, realizovat různé druhy projektů, rozšiřovat si znalosti na univerzitní půdě mimo studijní aktivity a naplňovat své ambice. To vše v prostředí tzv. vědeckého světa.

Výsledky ukazují problémy studentů při osobním profilování se a angažování se do vědecko-výzkumné činnosti. Studenti magisterského studia U1 mají silné zastoupení v metodologické přípravě, ale z výsledků výzkumu se nám neověřilo, že tuto problematiku znají, vyznají se v ní a umí dostatečně realizovat při vlastním výzkumu, a proto jde vidět, že jakožto pětiletý obor nemůžeme vnímat jako začínajícího výzkumníka právě bakaláře a jsou limitováni při angažování se i do jiných výzkumů. Magisterský obor sociální pedagogika a U2 nejsou u nich tak zásadní rozdíly v metodologické přípravě, ale odlišují se v realizaci jiných výzkumů. Studenti sociální pedagogiky se zapojují do projektů a výzkumů, které jsou i mimo jejich studijní povinnosti, kdežto U2 realizují opravdu jen své vlastní výzkumy, které se týkají diplomových prací. Ostatní angažovanost do jiných projektů je pro ně bezvýznamná. Tvoří vlastní výzkum, jen aby si splnili „nutné zlo“.

Je pravdou, že student magisterského studia by měl být při tvorbě své diplomové práce podporován svým vedoucím jeho práce, který by mu tuto situaci neměl především stěžovat. Snahou by mělo být zvyšování jeho motivace a lepší pohled na vědu jako takovou. Vedoucí této práce, může právě ovlivnit jeho další postup v profilování se ve vědecko-výzkumné činnosti nebo ho také od této činnosti odradit.

Přínosem pro začínající výzkumníky v pedagogickém výzkum je možnost získávání nových poznatků v této oblasti. V posledních letech se zvýšil počet a komplexita výzkumných metod a přístupů používaných v pedagogickém výzkumu. Bohatost těchto metod může začínajícímu výzkumníkovi lépe vybrat výzkumný prostředek k zodpovězení položené výzkumné otázky a dalších souvislostí s pedagogickým výzkumem. Tato metodologická příprava je velmi podstatná pro další rozvoj jedinců, kteří by se zapojovali do vědecko-výzkumné činnosti.

Na závěr můžeme říct, že student magisterského studia v pozici začínajícího výzkumníka v pedagogickém výzkumu se ocitá na začátku určité výzkumné cesty. Realizuje prvopočáteční výzkum především prostřednictvím své diplomové práce.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- 1) GAVORA, Peter. (2010) *Úvod do pedagogického výzkumu*. 2., rozš. české vyd. Brno: Paido. ISBN 978-80-7315-185-0.
- 2) <http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/revoluce-v-podpore-mladych-vyzkumniku-vice-nez-dve-miliardy>.
- 3) JÍLKOVÁ, Eva. (2010) *Ekonomie vědy a výzkumu*. Olomouc: Moravská vysoká škola Olomouc. ISBN 978-80-87240-27-4.
- 4) KUBOVIČOVÁ, L. (2011) *Revoluce v podpoře mladých výzkumníků: Více než dvě miliardy korun na postdokorandy!* [cit. 2014-03-20]. Dostupné:
- 5) LEVY, Y., ELLIS, T. J. (2011) Guide for Novice Researchers on Experimental and Quasi-Experimental Studies in Information Systems Research. *Interdisciplinary Journal of Information, Knowledge, and Management (IJIKM)*, 6, 151 – 161. ISSN 1555-1229.
- 6) MAŇÁK, Josef, Štefan ŠVEC a Vlastimil ŠVEC. (2005) *Slovník pedagogické metodologie*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 80-7315-102-2.
- 7) PEARSON, M., EVANS, T., MACAULEY, P. (2004) The working life of doctoral students: challenges for research education and training. *Studies in Continuing educations*, 2004, vol. 26. No. 3, 343 – 353. ISSN 0158-037X.
- 8) PRŮCHA, Jan, Eliška WALTEROVÁ a Jiří MAREŠ. (2009) *Pedagogický slovník*. Nové, rozš. a aktualiz. vyd. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-647-6.
- 9) PRŮCHA, Jan. (2013) *Moderní pedagogika*. 5., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Portál. ISBN 978-80-262-0456-5.
- 10) SANDERSON, L. (2010) Informed Consent in Educational Settings and the Novice Researcher. *Kairaranga*, 11 (1), 50 – 55. ISSN 1175-9232.
- 11) SEMRÁD, J. JURÁČKOVÁ, I.; ŠÍMA, V. (2007) *Průvodce sociální pedagogikou v kontextu pedagogických věd*. Hradec Králové, Gaudeamus. ISBN 978-80-7041-897-0
- 12) SKALKOVÁ, Jarmila. *Pedagogika a výzvy nové doby*. Brno: Paido, 2004, 158 s. ISBN 80-7315-060-3.
- 13) SKOKAN, Karel. (2003) *Evropská regionální politika v kontextu vstupu České republiky do Evropské unie*. Vyd. 1. Ostrava: Repronis. ISBN 8073290235.
- 14) SLAVÍK, Milan. (2012) *Vysokoškolská pedagogika*. Vyd. 1. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-4054-6.

- 15) SZIMETHOVÁ, M., KOVALOVÁ, P., & KOČICOVÁ, S. (2013) Magistři jako začínající výzkumníci a jejich pohled na výzkum. In A. Wiegerová (ed.), *Fórum mladých výzkumníků. Sborník z konference*. Zlín: FHS UTB ve Zlíně.
- 16) ŠVARŤÍČEK, Roman a Klára ŠEĎOVÁ. (2007) *Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách*. Vyd. 1. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-313-0.
- 17) VALIŠOVÁ, Alena, Hana KASÍKOVÁ a Miroslav BUREŠ. (2011) *Pedagogika pro učitele*. 2., rozš. a aktualiz. vyd. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-3357-9.
- 18) VLKOVÁ, M. (2011). Podpoří jednotný rámec mobilitu výzkumníků v Evropě? *Akademický bulletin*(3), 28-29.
- 19) WIEGEROVÁ, A. (2012). Začínající výzkumník a jeho profilovanie vo „svete“ vedy. In A. Wiegerová (ed.), *Young Research Forum. Fórum mladých výzkumníkov*. Bratislava: SPN. ISBN 978-80-10-02394-3.
- 20) WIEGEROVÁ, A., SZIMETHOVÁ, M., GAVORA, P., KALENDA, J., NAVRÁTILOVÁ, H., KOČICOVÁ, S. (2013) *Začínající výzkumník: (od magistra k postdoktorandovi)*. 1. vyd. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. ISBN 978-80-7454-315-9.

ELEKTRONICKÉ ZDROJE

- 1) FAKULTA HUMANITNÍCH OBORŮ. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. [online]. Zlín, ©2000 - 2014 [cit. 2014-04-10]. Dostupné z: <http://web.fhs.utb.cz/cs/docs/ATT00014.pdf>
- 2) OPERAČNÍ PROGRAM VÝZKUM A VÝVOJ PRO INOVACE. [online]. 2007-2013. [cit. 2014-04-02]. Dostupné z <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2007-2013/Tematicke-operacni-programy/OP-Vyzkum-a-vyvoj-pro-inovace>
- 3) Studijní programy a katalog předmětů [online]. 2014. [cit. 2014-04-10] Dostupné z <http://ects.utb.cz/plan/6836?lang=cs>
- 4) Prezenční forma, Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, [online]. Zlín, ©2000 - 2014 [cit. 2014-04-10]. Dostupné z: <http://web.fhs.utb.cz/cs/docs/ATT00014.pdf>
- 5) Předmět: Kvalitativní a kvantitativní metodologie, Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, [online]. Zlín, ©2000 - 2014 [cit. 2014-04-10]. Dostupné z <http://ects.utb.cz/predmet/UPV/PP8KK?lang=cs&rocnik=1&statut=A>
- 6) Nejčastěji zapisované předměty, Masarykova univerzita, [online]. © 1996–2014 Dostupné z: <http://www.muni.cz/study/programmes/courses/5484>

- 7) Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2007-2013/Tematicke-operacni-programy/OP-Vyzkum-a-vyvoj-pro-inovace>
- 8) INFORMAČNÍ SYSTÉM UNIVERZITY PALACKÉHO, [online]. [cit. 2014-04-10], Dostupné z: http://portal.upol.cz/wps/portal/StudyingAndTeaching/Browsing!/ut/p/c5/TcxJboMwGEDhs3CAyr8QQ7pkKCCGNrYJcb2JaCADMRgnhpScPll0UT297Yc4ejXU8_1Y67McaoEY4s4uia2P2HsHiLFvgWkTNwiLLxPARFvEwNrRbjUWi2b5I5jL7oEXXeL7Lcd3_bpo2LqpyMb3vCpSNkWfiexb9I24-090iA9mmdIIMgdg5aDyT17kROlv2uztNA_cbQfLBEpnud6EgWLXqMVMtPQiTvInF4OMScn4G7IUivW8Vb4gh6tPqBgn2osjDdu1sjupMq8ILV7cDDT280l6hvEE07_I2g!!/dl3/d3/L0IDU0IKSmdwcGIRb0tVUW9LVVJnL29Ob2dBRUIRaGpFQ1VJZ0FBQUi5RkFNaHdVaFM0SldsYTRveEVBUUFBQSEhLzRDMWI5V19Ocjb nQ1VneEVtUkNVaEpNbUVvUkEvN19IRzRFR0E5MDBHSFJCMDJUSINGMEs2MDA4Ni82M3ZOSjEzOTYwMDQ5LzI1OTAwOTg1MzA0Ny9yZXNldC9wcm9obGl6ZW5pQWN0aW9uL2N6LnpjdS5zdGFnLnBvcnRsZXRzMTY4LnByb2hsaXplbmKucHJIZG1ldC5QcmVkbWV0U2VhcmNoQWN0aW9u/
- 9) Základní informace AVČR. [online]. 2010. [cit. 2014-04-02]. Dostupné z: http://www.cas.cz/o_avcr/zakladni_informace/
- 10) Strukturální fondy EU [online]. 2009 [cit. 2014-04-07]. OP Výzkum a vývoj pro inovace.
- 11) EUROPEAN RESEARCH AREA [online]. 2011. [cit. 2014-04-10] Dostupné z http://ec.europa.eu/research/era/index_en.htm.
- 12) SVOČ 2013/2014 [online]. © 2000 – 2014. [cit. 2014-04-10], Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. Dostupné <http://www.utb.cz/fhs/veda-a-vyzkum/svoc-2013-2014>
- 13) Masarykova univerzita, [online]. © 1996–2014 [cit. 2014-04-10], Dostupné z: <http://www.muni.cz/study/fields/5484>
- 14) AGNEW, DANIEL, 2013. [online]. [cit. 2014-04-10], Dostupné z: <http://www.upol.cz/skupiny/zajemcum-o-studium/studijni-obory/obor/ucitelstvi-nemeckeho-jazyka-pro-2-stupen-zakladnich-skol-1/>

Zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ERA	European research area
ESF	Evropský sociální fond
COST	European cooperation in science and technology
EU	Evropská unie
ČR	Česká republika
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
AVČR	Akademie věd České republiky
CIDREE	Consortium of Institutions for Development and Research in Education in Europe.
EAR-U	Educational assessment research unit
EERA	European Educational Research Association
OECD	<i>Organisation for Economic Co-operation and Development</i>
SCRE	The Scottish Council for Research for in Education
AERA	American Educational Research Association
OP VVV	Operační program – Výzkum, vývoj a vzdělávání
OP VaVpI	Operační program Výzkum a vývoj pro inovace
U1	Magisterský obor učitelství pro 1. stupeň ZŠ
U2	Magisterský obor německého jazyka a společenských věd pro 2. stupeň ZŠ
IGA	Interní grantová agentura

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Schéma 1: kategorie a subkategorie výzkumu</i>	43
---	----

SEZNAM TABULEK

<i>Tabulka 1: Vztahy mezi předměty vedoucí k podpoře vědecké činnosti a preference ve studijních programech</i>	<i>37</i>
---	-----------

SEZNAM PŘÍLOH

P I – Transkripce rozhovoru magisterského oboru sociální pedagogika

P II – Transkripce rozhovoru magisterského oboru učitelství pro 1. Stupeň ZŠ

P III – Transkripce rozhovoru magisterského oboru učitelství německého jazyka a společenských věd pro 2. stupeň ZŠ

PŘÍLOHA P I: TRANSKRIPCE ROZHOVORU MAGISTERSKÉHO OBORU SOCIÁLNÍ PEDAGOGIKA

Rozhovor č. 11 – sociální pedagogika

1. **A: Moje první otázka je jaké studium máš do teď ukončené?**
2. **B:** Sociální pedagogiku. Bakalářské studium.
3. **A: Denní nebo prezenční studium?**
4. **B:** Denní.
5. **A: proč jsi si vybral zrovna to denní studium?**
6. **B:** Ehm...protože jsem zrovna v tu dobu nevěděl co dělat, jakou práci a říkal jsem si, že ehm...proč bych nemohl studovat dál jako...ehm...prezenčně a chtěl jsem taky vypadnout z Brna, protože já jsem z Brna a chtěl jsem vypadnout z Brna a chtěl jsem si vyzkoušet studijní život tak...tak proto.
7. **A: Co jsi získal studiem v tomto oboru?**
8. **B:** Tak, takový hlavně všeobecný rozhled, protože...protože ehm...nic jako úplně konkrétního jsme nebrali, spíš jsme zaběhli do takových jakože ... ehm...do nějakých... ehm... různých oborů. Vždycky jsme k nim jenom tak přičichli a ani jsme nešli do nějaké větší hloubky, takže mi to dalo takový celkový rozhled a to je asi to hlavní co jsem získal že, tak ehm...nějaký rozhled i dál...jakože co bych mohl dělat i dál.
9. **A: Na to dál navážu...Proč jsi se rozhodl studovat dál? Navazující magisterské?**
10. **B:** Já jsem se rozhodoval mezi pedagogikou obecnou v Brně a tímhle a tady jsem se rozhodoval studovat dál, hlavně protože ehm...kvůli té škole tady, protože mě tady..to přijde takové rodinné prostředí a už se mi nechtělo prostě jinam do Brna, byť bych to tam měl ehm...perspektivnější ...ten obor a mohl jsem třeba učit a tak...táá...mě to tady přišlo...prostě tady zůstat jako no.
11. **A: A nějaký...ehm...coby ten tvůj ten jakoby podstatný důvod proč jsi na to navazující pokračoval tady a ne třeba někde jinde?**
12. **B:** Ehm...hlavní důvod asi...no asi to prostředí tady, a protože jsem si tady ze všema rozuměl.
13. **A: Baví tě to studovat nebo to děláš z nutnosti?**
14. **B:** Baví mě to, hlavně tady, právě proto co dělám tady protože mě to tady baví.
15. **A: Jaké byly tvoje představy o magisterském studiu?**
16. **B:** Čekal jsem, že to bude náročnější než to je a ehm...myslel jsem si, že...já jsem si myslel i na bakalářovi, když jsem šel ze střední na bakaláře tak jsem si myslel, že to nebudu zvládat a stejně tak jsem si myslel, že nebudu zvládat magistra a ehm... přitom mi přijde, že je ten magistr pomalu ještě jednodušší... (smích)... než ten bakalář...(smích)...
17. **A: ..a jaké jsou tvoje vyhlídky do budoucna, vlastně v tom studiu po tom bakaláři, takhle když děláš to navazující, to magisterské, tak jestli jsou tam nějaké ty vyhlídky do budoucna ehm...trošku lepší než po tom bakaláři?**

18. **B:** Myslím si, že určitě, protože hlavně i nebo z části kvůli tomu jsem si chtěl dodělat magistra, abych měl případně, kdybych se někam dostal do státní sféry, abych měl vyšší plat třeba s tím magisterským titulem než bakalář.
19. **A:** ehm..**Když se vrátím k těm představám..naplňují se?**
20. **B:** Představ..ehm...myslel jsem si, že ten magistr mi dá víc než mi zatím dal...(smích)..
21. **A:** **Proč jsi navazující vybral zrovna tu sociální pedagogiku? Kvůli tomu, že to je navazující? Nebo tě lákal třeba jiný obor magisterský?**
22. **B:** Lávalo mě právě ta pedagogika. V Brně mě lákala, protože jsem měl takové plány, že bych šel učit nebo, že by to byla jedna z možností co bych mohl dělat, že bych mohl učit někde na střední, ale ehm..ted' jsem...no hlavně jsem se soustřeďoval comá lehké přijímačky...(smích)...a asi tak no.
23. **A:** **Jaké si myslíš, že nové zkušenosti získáváš v magisterském studiu?**
24. **B:** Mě přijde, že skoro žádné, protože se to všechno tak nějak opakuje...(smích)...a ehm..jediné co tak mám trochu pocit, že se snaží do toho zahrnovat víc praxe ted'ka, ale to si nemyslím, že to je magistrem, že to je celkově úroveň té školy, že prostě se na nás postupně učí, co se má zlepšovat a to zlepšuje, ale zlepšuje to pozdě, si myslím už.
25. **A:** **Jak by jsi hodnotil knihovnu, při naší univerzitě?**
26. **B:** Knihovnu bych ohodnotil docela dost pozitivně, mě.. mě to přijde stejně jako celá univerzita... mě to přijde takové uživatelsky ehm...docela příjemné, že mě nedělalo žádný problém se tady zorientovat a co jsem tak potřeboval, co jsem tak potřeboval tak jsem tady většinou knížky sehnal a bylo docela pochopitelný, že jako ehm...publikace, kterých je míň, že tady nebyly, tak jsem si je sehnal v Brně kdyžtak. Když jsem z Brna tak jsem si je sehnal v Brně, ale myslím si, že celkově má docela dobrou úroveň teda.
27. **A:** **Takže navštěvuješ ji?**
28. **B:** Jojo, určitě.
29. **A:** **Tím pádem...když jsi mluvil o tom Brně...navštěvuješ i tu Brněnskou?**
30. **B:** No ehm...jako ne nějak pravidelně, ale mám tam přístup.
31. **A:** **Máš tam přístup?**
32. **B:** Ano mám tam přístup.
33. **A:** **Jak často navštěvuješ tady tu naši univerzitu ve Zlíně?**
34. **B:** Ehm....podle toho když musím něco děla, jakože většinou kvůli nějakým seminárkám, diplomce a podobně, ale většinou, že bych jsem jako chodil trávit volný čas, tak to zase ne.
35. **A:** **To tak..ehm...navazuje na další otázku. Odkud získáváš informace ke zpracování těch seminárních prací nebo různých textů, pro tvoje studium?**
36. **B:** Ehm...většinou to je vždycky knihovna na nějaké publikace, protože ehm...docela se tady na to klade důraz, aby to byly odborné publikace a ne nějaké úplně internetové zdroje, které by byly nějak nedůvěryhodné, takže spíš tady z publikací popřípadně teda ten internet no.
37. **A:** **Kčemu využíváš odbornou literaturu asi nejvíc?**

- 38. B:** No asi ehm...nejvíc teďka ...(smích)...k tvoření diplomové práce a tvoření seminárek jako takových no. Ehm..jinak...no.
- 39. A:** **Vyhledáváš si informace o tvjem oboru i mimo povinnou a doporučenou literaturu?**
- 40. B:** Spíš informace o nějakém dalším uplatnění možném, ale čistě jako o oboru jako takové a o předměty, které bereme až tolik ne, že bych si sedl a hledal...
- 41. A:** **ehm.. Co by jsi chtěl dělat po dokončení studia?**
- 42. B:** Asi nejvíc mě láká pracovat s dětma jakkoliv, takže buď...buď jít učit což si k tomu dělám ještě pedagogické minimum a ehm...nebo dělat někde v nízkoprahu s dětma kdekoliv s dětma jakkoliv...cokoliv.
- 43. A:** **Takže kromě toho, že tě zajímá profese takhle se jakože zaměřovat na ty děti, tak profese jakožto sociálního pedagoga tě nezajímá ?**
- 44. B:** No ono těžko se někdo uplatní někdo jako sociální pedagog, když u nás ještě vůbec sociální pedagog není, kdyby byl, tak určitě bych klidně sociálního pedagoga dělal, ale s čím třeba počítám do budoucna kdybych někde učil na škole a objevila se ta možnost, že bych mohl do toho zároveň dělat sociálního pedagoga, kdyby se u nás zavedl stejně třeba jak je to na Slovensku a jak by se u nás klidně zavedl, tak bych mohl dělat...mohl bych i učit i dělat sociálního pedagoga což by mi třeba mohlo...pomohlo zvětšit plat nebo něco podobného.
- 45. A:** **Jo..jo..ehm...**
- 46. B:**no maximálně můžu toho sociálního pedagoga ještě využít jako výchovného poradce třeba na té škole nebo tak.
- 47. A:** **Jaké pedagogické disciplíny ve tvjem studiu navštěvuješ?**
- 48. B:** Ehm...Hmm...Školní didaktika..určitě. Ehm... co tam ještě je dál.... ehm... těžko říct..nějaké sociálně patologické jevy u dětí možná...ehm...něco takového ve škole a ehm.. jinak nevím asi...ehm...možná nějaká volnočasová pedagogika když už, ale čistě pedagogického to si myslím, že až tolik není...a nebo si to nepamatuju...(smích)...
- 49. A:** **Dobré to mi stačí...(smích)... Kdyby jsi měl popsat hodinu pedagogiky? Tak jak probíhá výuka? Co děláš na hodinách? A čím se třeba vyznačují přednášky, semináře a podobně?**
- 50. B:** Ehm...ono to probíhá nejenom v pedagogice, ale myslím si, že ve všech předmětech tady to probíhá skoro stejně, kdy ehm... většinou je to monotónní...ehm...nebo přednášky jsou monotónní, výklad učitele kdy si to mi zapisujeme ty věci a je tam minimum věcí z praxe nebo které by nám mohl ten vyučující předat a ehm...v seminářích byť se tam snaží ten vyučující o nějaké praktické ehm... věci nebo o nějakou aktivizaci naši v tom, že děláme ve skupinách nějakou skupinovou práci nebo podobně. Tak si myslím, že to má úplně podobný efekt jako ten monotónní výklad. Furt si myslím, že na naší škole je strašně málo ehm.. praktických nebo strašně málo nám předávají vyučující nějakých praktických dovedností, které by jsme mohli využít dál. Jakože určitě je důležitá ta teorie, kterou se učíme, ale myslím si, že ta praxe a ty zkušenosti, které mají ti učitelé z té praxe si myslím, že je pro nás mnohem důležitější. Jakože se naučit něco takového než tu teorii čistě.

- 51. A:** Takže ty hodiny pedagogiky, jsou obdobné třeba jak hodiny psychologie nebo jakéhokoliv jiného předmětu?
- 52. B:** Myslím si, že jo ehm...., ale možná v té pedagogice mají vyučující mnohem větší prostor k tomu aby nás nějak aktivizovali, tím, že nás naučí třeba ty nějaké aktivizující metody tím, že je sami děláme. V té psychologii přece jenom bereme tu teorii jako takovou, ale v té pedagogice přece jenom si můžeme na vlastní kůži vyzkoušet nějaké ty praktické věci.
- 53. A:** Když se dostanu k těm vyučujícím. Jak by jsi hodnotil svoje vyučující na hodinách pedagogiky?
- 54. B:** Ehm...(smích)... Ono o tom už napovídá co jsem říkal do teď.Jakože se snaží nám sice předat nějaký teoretický základ ,ale té praxe nám dávají málo a na některých učitelích je znát, že nejsou až takovým odborníkem jakým by měli být a ehm..., že mnohdy ehm... prezentace nás jako studentů v těch předmětech mají větší úroveň než prezentace samotných vyučujících...(smích).. což je trochu zarážející a smutné...ehm.. (smích)..
- 55. A:** ...(smích)...a kdyby jsi měl hodnotit takhle třeba sám sebe na té hodině? Jak by jsi to pojmul?
- 56. B:** Sám sebe?Ehm...já se snažím být aktivní v těch hodinách a tak nějak komunikovat s tím učitelem, protože mi zase ehm..je líto se nějak neozvat a snažím se i nějak jako toho učitele dotlačit k tomu ab nám řekl třeba nějaké praktické věci k tomu, co se učíme a zatím se mi to moc nedaří...(smích)...snažím se o to no...
- 57. A:** Zapojil ses někdy po dobu tvého studia do SVOČ do studentské vědecké odborné činnosti?
- 58. B:** Ehm...ne. Jenom na střední škole jakože...
- 59. A:** ...a víš o co se jedná?
- 60. B:** Jo to vím...
- 61. A:** Můžeš mi to nějakým způsobem přiblížit?
- 62. B:** Přiblížil bych to asi tak, že je to nějaká tvorba odborné práce na libovolné téma, která může získat nějaké další ocenění třeba.
- 63. A:** Super...super. No a takhle z hlediska té činnost... ehm... odborné...zajímalo tě to někdy, že by jsi to dělal nebo nějaký jiný důvod..třeba, že by to to někdo nabídl nebo něco to nějakým způsobem ovlivnilo?
- 64. B:** No mě to zajímalo i ta SVOČKA mě zajímala, protože jsem na střední...na střední jsem dělal SOČKU, což je vlastně obdoba pro střední školy a tak jsem se o to docela zajímal, ale vždycky jsem byl línej do toho jít a něco udělat, protože jsem měl víc práce do školy než ..než bych měl dělat tady na tom no, ale jinak se m to určitě líbí jako možnost se nějak zviditelnit jak na té škole tak celkově potom si to třeba moct napsat do životopisu nebo to využít nějak dál, s myslím, že je to dobrá věc. Třeba teď mě mrzí, že jsem se nezapojil do té IGY, což taky mohla být možnost jak se zviditelnit a jak se třeba zdokonalit v tom ...v tom tvoření nějakého výzkumu.
- 65. A:** Tak trošku dál...jaké aktivity kromě studijních povinností máš?

66. **B:** Ehm...mám jich docela málo...ehm..docela se flákám bych řekl, ale snažím se... nebo.. ehm...většinou mám volný čas tak, že se snažím ten volný čas naplňovat nějak smysluplně, tak aspoň nějaký sport dělat... popřípadě dělat něco do školy, ale jinak ...a shánět práce se jinak v poslední době snažím.
67. **A:** **Zúčastňuješ se života..ehm... vlastně na našem ústavu... ehm... tak nějak jestli jseš informovaný o tom, co ten náš ústav nabízí nebo co prezentuje a takto kolem toho?Co třeba organizuje a takové?**
68. **B:** Já jsem...jo to jsem taky vlastně neřekl, že se snažím působit jako dobrovolník někdy. Co třeba v dobrovolnických akcích, které nabízí třeba škola a ehm...snažím se pomáhat takto i škole, že třeba jezdím na adaptační kurzy jako instruktor,...adaptační kurzy pro prváky, dělám v dobrovolnictví v projektu čtení dětem což taky myslím nějak má v tom taky nějakou účast naše univerzita, plus se zajímám o nějaké další studium, možné třeba jako co bych mohl teďka ehm...se otevřelo doktorské studium, tak o to se taky zajímám teďka docela.
69. **A:** **Uvažuješ nad doktorským studiem?**
70. **B:** Uvažuju noo... přemýšlím nad tím a jako vidím to jako variantu, kdybych nenašel po škole práci, takže bych mohl zkusit tohle.
71. **A:** **Takhle když se vrátím zpátky ohledně toho našeho ústavu...ehm... ty informace ohledně tady těchto věcí co nabízí, poskytuje, organizuje..ehm...ten ústav. Víš, kde se ty informace dají najít?**
72. **B:** Jo tak určitě, na internetových stránkách se tam toho dá najít spousty... akorát, co je teďka změnili se v nich moc nevyznám, tudíž se to hledá hůř, ale když něco chci najít tak to najdu.
73. **A:** **Takže jako takový jediný zdroj informací bereš ty internetové stránky? Nebo je ještě nějaký další dostupný zdroj, který by byl..?**
74. **B:** ..tak jako určitě vyučující, když jako potřebuju něco, tak se zeptám vyučujících, což taky navazuje na to, že mám tady se všema dobré vztahy a je to tady takové prostředí, že se nebojím nikoho zeptat s tím, že by mě poslal někam, že se mám radši informovat někde jinde, že ehm...většinou mě vždycky vyjdou vstříc.
75. **A:** **Ono už to tady trošku zaznělo. Ehm..působíš na univerzitě jak kdyby taková ta pomocná vědecká síla? Nebo jsi někdy působil?**
76. **B:** Tak jediný co, adaptační kurzy, tak to je , tak jediné takto, že se účastním těch adaptačních kurzů, ale, že bych jako vyloženě dělal vědecké práce tak to ne.
77. **A:** **Když se zeptám tak... ehm... ohledně diplomové práce...vzpomeň si...nebo vlastně už víš čeho se bude týkat tvá diplomová práce..předpokládám. Když to zohledním zejména třeba na ten výzkum ehm...cítíš se být jako výzkumník? U té tvé tvorby diplomové práce třeba?**
78. **B:** Jo, já si tak připadám i když jsem dělal bakalářku i když dělám diplomku, mě to strašně baví, třeba vyhodnocovat dotazníky, sbírat data, vymýšlet ty dotazníky, jako takový mě to baví...jo asi jo...jako mohl bych se považovat za výzkumníka, byť nějakého amatérského.
79. **A:** **Kdyby ti někdo nabídl, ehm...spolupracovat ehm...s nějakým takovým tím výzkumem? Šel by jsi do toho?**

80. B: Určitě...

81. A: ...a kdyby jsi věděl, že je o tom jen nějaká informace, zajímal by jsi se o to i ty sám? Nebo jenom když by ti to bylo nabídnuto?

82. B: No tohle mě právě mrzí...jako jo určitě bych se o to zajímal, s tím, že jsem akorát propásl teďka tu příležitost zapojit se do té IGY, že to by mě třeba zajímalo, obzvlášť ještě, že to bylo nějak finančně ohodnocené nějakým stipendiem, tak určitě jo, možná asi zadarmo úplně bych to nedělal, ale..ehhm....ale kdyby byla možnost tak bych klidně něco takového dělal.

83. A: Takže až by ti to někdo nabídl nebo tě oslovil v podstatě?

84. B: Hmm...

85. A: ..protože jinak do té dob by jsi nevěděl, že ta možnost tam je?...

86. B:..no ehm...tak kdyby to vyvěsili na těch stránkách ...jako viděl jsem..jako i o té IZE jsem slyšel, ale nějak jsem propásl prostě možnost se do toho zapojit, tím, že jsem zapomněl to dát tomu...no...do kdy se musí poslat ta přihláška a ehm...a protože, já většinou nechávám všechno na poslední chvíli, ale jakože když bych něco našel, tak bych se třeba i snažil o to se tam dostat sám.

87. A: Poslední dvě otázky, takže první. Kdo je pro tebe na univerzitě vzorem a proč?

88. B: Vzorem? Vzorem, no hm... mě vždycky imponovala paní doktorka Vávrová, ale jelikož jsem ji měl jenom na jeden seminář, tak ehm...o ní nevím skoro nic, proto ji nemůžu považovat za svůj vzor, ale vždycky na mě působila, tak že je jeden z mála lidí který opravdu ví, co dělá a ehm...který tady má co dělat tady na té univerzitě a vede jí nějakým dobrým směrem, ale jako vyloženě jako vzor...nevím.

89. A: Nemáš?

90. B: Nemám...asi ne.

91. A: Ehm...tak poslední otázka. Co pro tebe znamená univerzita?

92. B: Univerzita pro mne znamená možnost se vzdělávat. Znamená pro mne i ehm...určitě část života, kterou jsem si strašně užil a...a teďka se bojím, že zase ji opustím tu univerzitu a bude to zase ehm..., že půjdu dál v tom životě a ...a bude mi to chybět ehm..ten univerzitní život a ehm...nevím jestli pro mě znamená ještě něco...hmmm...zábavu, nové lidi poznat, možnost poznat nové lidi ...hmmm...a celkově i třeba právě to prostředí o kterém jsem mluvil, to..to strašně dobrý zázemí tady je, kvůli kterému jsem tady zůstal.

93. A: Super, děkuji moc to je všechno.

94. B: Není zač.

PŘÍLOHA P II: TRANSKRIPCE ROZHOVORU MAGISTERSKÉHO OBORU UČITELSTVÍ PRO 1. STUPEŇ ZŠ

Rozhovor č. 6. – učitelství 1. stupeň

1. **A: První otázka jaké studium máš ukončené?**
2. **B:** žádné...no my jsme jako pětileté...
3. **A: Ehm..no, ale jaké máš doposud ukončené studium?**
4. **B:** aha...maturitu...středoškolské gymnázium.
5. **A: Studuješ denní nebo dálkové?**
6. **B:** denní.
7. **:** ...a proč jsi vybrala denní studium...ehm..z jakého důvodu?
8. **B:** ehm..tak protože chci studovat...nepracuju, tak proč bych měla na dálkové.
9. **A: Co jsi získala studiem v tomto oboru doposud?**
10. **B:** No hlavně teoretický věci. Obecně tak o všem možným, ale nic moc teda musím říct.
11. **A: Jaké byly tvoje představy o magisterském studiu?**
12. **B:** Lepší...ehm...myslela jsem si, protože nám letos začaly didaktiky ke všemu jak to všechno učit, tak jsem si myslela, že konečně zjistím jak to učit a to je minimálně, jako záleží samozřejmě na učitelích. Některý předměty nám tam říkají, některý vůbec. Melou tam zas nějaký ehm...teoretický části hodiny a cosi, ale vůbec je to o ničem, ale tak jak v kterých prostě no.
13. **A: Jaké si myslíš, že jsou tvé vyhlídky do budoucna?Takhle potom dokončení toho studia?**
14. **B:** No nemám nikde... nejsem jakoby dohodnutá, jako, že až dostudujete my Vás tady přijmem, ale doufám jakoby, že u nás by mě mohli vzít...né jako, že bych se znala s ředitelem nebo tak, ale nějak už jsem tam byla v prváku, tak říkal, že by to asi tak nějak...
15. **A: Jako myslíš na základní škole?**
16. **B:** ...jojo.. doufám, že tam budu pokračovat...chci učit. Nemám nikde potvrzený místo, ale tak doufám, že to někde vyjde.
17. **A: Naplňují se tvé představy do budoucnosti?**
18. **B:** Jo, jako jo..tak získávám to studium, takže minimálně budu mít titul, takže budu moct učit co chci.
19. **A: Jaké nové zkušenosti získáváš v tom magisterské oboru?**
20. **B:** Ehm...no...do teďka ..tento měsíc ještě jako žádný, ale jelikož nám začínají praxe, praxe fakt, že praxe...dva tejdny, tak tam doufám, že nějaké zkušenosti získám. Té jsme ještě moc neměli.
21. **A: A tu praxi máš kde?**
22. **B:** Tady v Brně musíme. Já ji mám přímo na Rašínově, musíme tady v Brně, protože je to dohodnuto od učitele a aby nás mohli chodit kontrolovat i přijít zkontrolovat z fakulty, aby nemuseli jezdit někam. Takže tady v Brně jsou dohodnutý školy.
23. **A: Základní školy?**

24. **B:** Ano. Základní školy první stupeň.
25. **A:** **Zajímala jsi se i o jiné magisterské obory?**
26. **B:** Tak já to mám...máme ho pětiletý. Tak já nemám bakaláře, takže nemůžu pokračovat jakoby v něčem jiném, musela bych zase leda znova...Kdybych chtěla něco jinýho musela bych začínat na bakaláři, protože eehm...nemůžu...nemám od čeho pokračovat.
27. **A:** **Po maturitě jsi chtěla přímo konkrétně tento obor studovat?**
28. **B:** Jo já jsem měla přihlášky jenom...jakože tři města, ale vše pro první stupeň.
29. **A:** **Jak by jsi hodnotila vaši knihovnu univerzitní?**
30. **B:** Fakultní? No ehm... ony jsou jakoby na každé fakultě a pak je teda jedna celouniverzitní.
31. **A:** ...aha...
32. **B:** Já je stejně neznám...znám jen tu fakultní. Mají tam víceméně to co jsem chtěla vždycky...většinou, to co potřebuju, ale ta knihovna jako místnost je malá, ale jako tak knížkama to vyhovuje...jako mě.
33. **A:** **Předpokládám, že ji navštěvuješ?**
34. **B:** jo.
35. **A:** **Jak často nebo jak pravidelně?**
36. **B:** Tak o zkouškovém, před zkouškovým častějč. Během semestru jen když mám nějaký úkol.
37. **A:** **Takže hlavním účelem návštěvy knihovny je co?**
38. **B:** Buď seminárka nebo zkouška... příprava do školy.
39. **A:** **Odkud získáváš informace o seminárních pracích, textů..ehm...pro tvoje vlastně studium?**
40. **B:** No tak buď ty knížky nebo učebnice nebo internet...spíš často.
41. **A:** **K čemu využíváš nejvíc odbornou literaturu?**
42. **B:** Na seminárky. Jinak asi vůbec.
43. **A:** **Vyhledáváš si informace o tvém oboru i mimo povinnou a doporučenou literaturu?**
44. **B:** Úplně o oboru...no ehm...jako, že když potřebuju něco napsat zas něco nebo...hledám i někde jinde než třeba řeknou, ale že bych s sama řekla..toto mě zajímá...tak to ne.
45. **A:** **Co by jsi chtěla dělat po dokončení studia?**
46. **B:** Chtěla bych učit ten první stupeň.
47. **A:** **Jsi přímo rozhodnutá co by jsi chtěla opravdu dělat..a přímo konkrétně ten první stupeň?**
48. **B:** ano..jo.
49. **A:** **Jaké pedagogické disciplíny ve svém studiu navštěvuješ?**
50. **B:** Pedagogiku...ehm...jako obecnou pedagogiku, školní pedagogiku a já už nevím pak už takový ty jako už psychologie apod. Prostě víceméně zaměření prostě pro ten první stupeň, prostě na malý děti.

- 51. A: Když si vzpomeneš na nějakou hodinu pedagogiky, jak by jsi ji popsala, jak probíhá výuka, co děláte na hodnách, čím se vyznačují přednášky, čím semináře nebo cvičení jestli máte?**
- 52. B:** No přednášky jsou klasicky přednášky....prostě něco někdo vykládá a my si píšeme nebo posloucháme nebo tak. Na seminář tam hodně záleželo koho jsme měli, někdy to bylo jak přednáška, prostě teoretický věci...jsme si opsali. Někde jsme zase zpracovávali vzájemně...no vzájemně..postupně každý měl nějaké téma...přednášel ho ostatním a tam už záviselo na tom jak se člověk zapojil...zapojili. V rámci těch seminářů. Potom v rámci některý tý pedagogiky, myslím minulý rok, jsme chodili jako i na náslechy. Chodili jsme na základku...zapisovali si jak se pohybuje učitelka nebo tak. To bylo akorád loni. Jinak jsme měli víceméně přednáškový semináře.
- 53. A: Jak by jsi třeba hodnotila vyučující na těch hodnách pedagogiky?**
- 54. B:** Jednu mám strašně ráda a ten zbytek jsou takový no ehm...(smích)...starší paní...(smích)...No ehm...mají tady hnedka vedle kabinet...(smích)...tak to bylo takové s něma trošku nudné no. Takové monotónní.
- 55. A: Tak celkově by jsi hodnotila jak?**
- 56. B:** No skoro zbytečný předmět...na to, že je to celkem důležitý a podstatný předmět...pro nás myslím jako dost...
- 57. A: ...a ehm...o jaký předmět se jedná?To má být k té pedagogice?**
- 58. B:** No tu pedagogiku přímo...no ono to má vždycky nějaký přívlastek, ale je to furt to samý...jednou je to školní po druhé nějaká obecná a tak.
- 59. A: Jak by jsi třeba hodnotila sama sebe na hodinách pedagogiky?**
- 60. B:** Já jsem pasivní...pasivní strašně...(smích)...
- 61. A: Když se vrátím k předmětům...dokážeš si vzpomenout třeba i na nějaký zajímavý předmět nebo oblíbený?Myslím po dobu tvého studia?**
- 62. B:** Jako sem tam něco mě tam...nevím jako literatura.. vzpomínám... nebo tělocvik. Některý přeměty jsem úplně zapoměla...to se třeba bavíme a já vůbec nevím, že jsme je třeba měli. Jako většinou takový ty náročný ty si pamatuju dobře.
- 63. A: Co nějaký jako oblíbený, neoblíbený předmět?**
- 64. B:** Tělocvik...(smích)..pak asi hudebka nebo já ji mám ráda, ale já ji neumím, tak tam nechodím ráda.
- 65. A: Jako, že je to náročnější?**
- 66. B:** No musíme hrát prostě na nástroje a zpívat a tak..
- 67. A: ...tak ono to bude potom potřebné pro ty děti, že.**
- 68. B:** No ...je to, ale jáj sem to nikdy pořádně nehrála nebo tak...takže je to pro mě takový stresový trošku.
- 69. A: Zapojila jsi se někdy po dobu tvého studia do SVOČ?**
- 70. B:** Asi ne...(smích)...
- 71. A: Víš o co se jedná? Nikdy jsi se o to ani nezajímala?**
- 72. B:** No jako nic mi to neříká.
- 73. A: Jaké aktivity kromě studijních povinností máš?**

74. **B:** No tak chodím na basket...(smích)...a tak jako ven s různýma lidma...to taky?...(smích)...Tak tak...to je asi všechno.
75. **A:** **Zúčastňuješ se života na své katedře? Jestli jsi informovaná o tom, co tvoje katedra připravuje či organizuje?**
76. **B:** No sem tam přijde nějaký mail, nebo nám něco řeknou na přednáškách nebo na seminářích, ale myslím si, že toho dělají asi víc, ale to nevím. To si nedohledávám. Jako občas nám někdo něco řekne nebo jsou tady plakáty nebo nám pošlou nějaký mail. Takže jako něco vím.
77. **A:** **Takže jenom z emailů? Co organizuje a připravuje katedra?**
78. **B:** No..no...jako, že teďka přjd'te ...teďka bude ...nevím konference na tady to a to. Jinak teda na těch přednáškách a seminářích nám řeknou no.
79. **A:** **Zúčastňuješ se tak nějak života na té tvé katedře, z hlediska toho když je teda nějaká ta konference....jdeš na ni?**
80. **B:** Asi si myslím, že pod katedrou jsem nikdy nebyla jako by na něco s pedagogikou, asi ne.
81. **A:** **Působila jsi někdy třeba jako ta pomocná vědecká síla na vaší katedře? Třeba při nějakém projektu nebo tak?**
82. **B:** Já myslím, že kromě hodin co máme nějaké úkoly, tak asi nee.
83. **A:** **Diplomovou práci předpokládám, že už nějakým způsobem řešíš?**
84. **B:** Jako někdo už je třeba dohodnutý. Já třeba konkrétně ne.
85. **A:** **Téma víš čeho by se týkalo?**
86. **B:** No já bych ho chtěla zaměřit ohledně tělocviku.
87. **A:** **Víš už co by jsi chtěla v rámci diplomové práce zkoumat?**
88. **B:** No asi sportovní třídy jaký tam mají kolektiv a takový ...jako ehm...trošku z hlediska pedagogiky ehm...porovnat sportovní třídy versus klasický třídy.
89. **A:** **Jak by jsi to chtěla zkoumat? Na co by jsi zaměřila výzkum?**
90. **B:** Hm...to ještě pořádně nevím...
91. **A:** **...ani třeba nějaký nápad?...Jak by se to dalo zkoumat?**
92. **B:** Tak navštěvovat ty třídy...já nevím nějaký ty různé dotazníky a ehm...těma dalšíma metodama bych zkoumala asi ty vztahy ve třídě a tak asi.
93. **A:** **Máte nějaký předmět....vyložene jako metodologii?**
94. **B:** Jo to jsme měli minulý semestr a příští budeme mít taky myslím.
95. **A:** **Kdyby ti bylo nabídnuto, měla by jsi zájem spolupracovatdejme tomu s nějakým tady u vás vyučujícím na nějakém projektu nebo výzkumu, zajímalo by tě to?**
96. **B:** Kdyby to bylo dobrý téma...tak já bych byla klidně ráda, ale to by mě to muselo zaujmout a taky by musel za mnou přijít asi ten učitel a zeptat se. Jako kdyby to nabízeli všem tak asi jako ne.
97. **A:** **Kdo je pro tebe vzorem na univerzitě a proč?**
98. **B:** **Jméno můžu říct? nebo...**
99. **A:** **...Ano...jistě....je to anonymní...**
100. **B:** Tak je to paní Šubrtová...my jsme ji loni na literaturu a ona byla tak jako přísná, ale já jsem ji vždycky měla jako ráda, právě proto, že byla přísná, ale tako-

vá...já nevím no...naučili jsme se toho prostě dost a já ji mám prostě ráda. I když na ni lidi hodně nadávaj. Je to taková fakt jako postava, všichni si ji pamatují...jakmile se řekne..všichni okamžitě vědí. Prostě je to taková osobnost, zapůsobila na mne, že si ji budu pamatovat...nebo, že si ji budeme pamatovat. Mě se líbilo i jak nás učila. Takový ten styl a způsob.

101. A: Co pro tebe znamená univerzita?

102. B: Ehm..znamená pro mě školu, ale i...já jako často chodím na akce co pořádá škola...většinou jako né ty co se týkají věcí ohledně studia. Tak pro mě je to jako nejen škola, ale co se týče jako kolem i zábavy...nebo jako spolužáci a kamarádi si s tím spojím.

103. A: Tak jo děkuji za tvůj čas.

104. B: Není zač snad to k něčemu bude.

105. A: Ano to určitě.

PŘÍLOHA P III: TRANSKRIPCE ROZHOVORU MAGISTERSKÉHO OBORU UČITELSTVÍ PRO NĚMECKÝ JAZYK A SPOLEČENSKÉ VĚDY PRO 2. STUPEŇ ZŠ

Rozhovor č. 20 – učitelství německého jazyka a společenských věd pro 2. Stupeň ZŠ

- 1. A: Moje první otázka je, jaké máš ukončené dosavadní studium?**
- 2. B:** Bakalář na oboru němčina a společenské vědy.
- 3. A: Denní nebo dálkově?**
- 4. B:** Denní.
- 5. A: Proč jsi si vybrala zrovna to denní studium?**
- 6. B:** Já ...ani jsem neuvažovala o jiném, prostě denní vysoká škola, prezenční studium...prostě rovnou hnedka...o ničem jiném jsem neuvažovala.
- 7. A: Co jsi získala studiem v tomto oboru?**
- 8. B:** Tak orientaci v těch dvou oborech. Vědomosti, titul...určitý prostě základní start pro toho učitele.
- 9. A: Proč jsi se rozhodla studovat dál?**
- 10. B:** Tak ehm...abych mohla někdy třeba v budoucnu dělat učitele, tak potřebu magistra, abych měla magisterský titul, takže proto. Jediný důvod potřebuju magistra.
- 11. A: Baví tě studovat nebo to děláš z nutnosti?**
- 12. B:** Teď už jenom to doklepat ...(smích)... že magistr už je fakt jenom o doklepaní ...(smích)... abych měla titul ...(smích)...
- 13. A: Jaké byly tvoje představy o tom magisterském studiu?**
- 14. B:** Moje představy o magisterském studiu. No takže určitě se nestřetly s realitou, realita je jiná, představy byly, že možná bude se bude něco dít...ve škole se nic neděje ...(smích) ... je to naprostý prostě chaos. V podstatě bych tu vůbec nemuse-la být a nic by se nestalo ... (smích)... představou bylo, že možná něco získám ... nic nezískávám, takže tak.
- 15. A: Ty představy nějakým způsobem naplňují se?**
- 16. B:** Ehm... nenaplňují se. Přijde mi, že o nic nejsem obohacena ... (smích)...
- 17. A: Máš nějaké takové vyhlídky do budoucna, jakože v dalším studiu?**
- 18. B:** V dalším studiu? No nedokážu si představit, že bych příští rok šla pracovat, takže bych možná si řekla, že bych si třeba ještě něco...další studium mohla udělat...podívat se po něčem.
- 19. A: máš tak představu co konkrétně?**
- 20. B:** No tak, hodilo by se něco ekonomického, takže třeba nějaký aspoň bakalář na něčem ekonomickým...bych se po něčem takovým koukala.
- 21. A: Takto když se bavíme o tom magisterském studiu, zajímala jsi se z hlediska toho navazujícího...zajímala jsi se třeba i o jiné obory?**
- 22. B:** Nee...určitě nee.
- 23. A: Vyloženě, protože to byl navazující obor?**

24. **B:** Protože to bylo navazující a vím jak to tady chodí, takže to by bylo strašně komplikovaný, mě by to stálo půlku života ... (smích) ..., takže prostě rovnou navazující stejný. Myslím si, že by s tím byly komplikace, že bych pak aj řešila, že nemám bakaláře z toho a z toho, takže radši navazující ve stejném oboru.
25. **A: Jaké nové zkušenosti získáváš v magisterském studiu?**
26. **B:** Ježiš no to jsem úplně obohacená o nové zkušenosti ... (smích)... Tak maximálně, že konečně přišly nějaký praxe, takže praktická zkušenost.
27. **A: Teď trošku odbočím....Jak by jsi hodnotila knihovnu při Vaší univerzitě?**
28. **B:** Ehm... univerzitní knihovna je supr vybavená maximálně si myslím, takže spokojenost, tam se najde všechno, je obrovská, dobrá. Univerzitní když myslíš.
29. **A: Takže navštěvuješ tu univerzitu?**
30. **B:** univerzitní jo.
31. **A: A ehm...jak často nebo pravidelně?**
32. **B:** Pravidelně absolutně ne. Když mi hoří termín, takže minimálně. Když potřebuju něco napsat, tak jdu do knihovny.
33. **A: Odkud získáváš právě informace ke zpracování různých seminárních prací, textů a podobně?**
34. **B:** Ehm... Co si nenajdu sama, to nevím. ... (smích)... takže no sama si musím dohledat všechno... v té univerzitě... jakoby jdu do té univerzitní knihovny hledat.
35. **K čemu využíváš asi tu odbornou literaturu asi nejvíc?**
36. **B:** Odbornou literaturu asi na psaní těch seminárek, bakalářky a diplomky.
37. **A: Vyhledáváš si informace o tvém oboru i mimo povinnou a doporučenou literaturu?**
38. **B:** Internet maximálně, jinak nee.
39. **A: Co by jsi chtěla dělat po dokončení studia?**
40. **B:** Úplně po dokončení studia? No tak ehm... jelikož mám němčinu a společensky, nevím jestli bych se úplně chtěla dát na učitele, ale s němčinou se třeba uchytit v nějaký firmě, takže práce v nějaký firmě, kde bych možná uplatnila tu němčinu.
41. **A: Takže konkrétně profese toho učitele tě zajímá nebo ne?**
42. **B:** Nezajímá mě úplně na prvním místě jo, takže ne ... nestavila bych to na první místo ...úplně teďka.
43. **A: jaké pedagogické disciplíny ve tvém studiu navštěvuješ?**
44. **B:** Jej jaké navštěvujeme...no...didaktiku navštěvujeme... didaktiku. Co tam ještě můžeme mít? ... (smích)... Psychologii... nějaká historie pedagogiky, vývojová psychologie, všechny vlastně psychologie, že máme. Vývojovku, obecnou, oborový didaktiky, obecný didaktiky, školní didaktiky...ehm...to asi ..
45. **A: Kdybys měla popsat hodinu pedagogiky? Jak probíhá výuka, co děláte na těch hodinách a čím se třeba vyznačují přednášky a čím semináře?**
46. **B:** Ták přednášky no tak tam jsme začínali historií, současnost todle...to je prostě poslouchání a semináře tak to si myslím, že většinou je tam nějaká...nějaký výstup což jsou seminárky powepointovky, jak bych třeba připravila hodinu, pak to mám já ten výstup...ehm... pak je zhodnocení mého výstupu před třídou.
47. **A: Je tam něco čím se výloženě vyznačují?Něco specifického?**

48. **B:** Tak na přednášce jsem pasivní na semináři, jsem aktivní. Já musím něco dělat na semináři.
49. **A:** **Jak hodnotíš své vyučují na hodinách pedagogiky?**
50. **B:** Tak myslím si, že jsou....mají plno zkušeností, vyznají se v oboru, tam jsem spokojená.
51. **A:** **Jak by jsi třeba hodnotila sama sebe na těch hodinách pedagogiky?**
52. **B:** Sama sebe? Tak kupodivu jsou to docela zajímavý hodiny, protože je to docela zajímavý všechno, ta didaktika to se hodí, to potřebuješ, když chceš být učitelem, takže to jsou docela zajímavý hodiny, takže tak se snažím poslouchat didaktiku.
53. **A:** **Máš třeba nějaký oblíbený a neoblíbený předmět?**
54. **B:** Oblíbený, neoblíbený? Tak ehm... můžu říct psychologii, protože je strašně obsáhlá. Takže skrz obsáhlost tu psychologii a oblíbený asi ne ... ne. Jako kdybych řekla didaktiku, že může být zajímavá.
55. **A:** **Jo. Zapojila si se po dobu tvého studia do studentské vědecké odborné činnosti?**
56. **B:** Ehm... určitě ne. ... (smích)...
57. **A:** **Víš, co to znamená či obnáší?**
58. **B:** Tak nějak výzkum bych dělala někde na katedře třeba...tak toho jsem se neúčastnila ... (smích)...
59. **A:** **Jako, že jsi o tom nikdy neslyšela nebo jsi se o to nezajímala?**
60. **B:** Ehm...tak možná, že jsem slyšela, co se někde nějaký výzkum dělal, ale absolutně jsem se o to nezajímala.
61. **A:** **Jaké aktivity, kromě studijních povinností máš?**
62. **B:** Jaké aktivity? No tady v Olomouci?
63. **A:** **Co tě k tomu napadne, jakékoliv aktivity kromě těch studijních.**
64. **B:** Sport, zábava, rodina, vztahy, televize, internet ... (smích)...
65. **A:** **Výborně...(smích)...to tak myslím stačí. Zúčastňuješ se života na Vaší katedře, jestli jseš informovaná o tom, co Vaše katedra připravuje, organizuje, nabízí a podobně?**
66. **B:** informovaná nějak obzvlášť nejsem, co nevidím na nástěnce nebo co mě nepraští na internetu, že je potřeba...tak nevím. Takže myslím, si, že úplně vím jako minimální základ, protože se o to jako víc nezajímám.
67. **A:** **Ty informace, ale víš, kde jsou dostupné?**
68. **B:** Ano. Nástěnka na katedrách, vyvěšení na internetu na oficiálních stránkách.
69. **A:** **Působila jsi někdy jako pomocná vědecká síla na Vaší katedře?**
70. **B:** ... (smích)...ne. To bych jim přála... (smích)...
71. **A:** **Předpokládám, že ohledně diplomové práce nějaké téma už vymyšlené máš?**
72. **B:** Ano, budu srovnávat formy výuky.
73. **A:** **Víš, čím to budeš zkoumat nebo jakým způsobem?**
74. **B:** Ano. Pedagogický experiment budu aplikovat do vyučovacího procesu.
75. **A:** **Už tak trochu ze zkušenosti s bakalářskou prací, myslíš si, že se cítíš být tak trošku jako výzkumník?**

- 76. B:** Ehm...určitě ne. Vůbec si nepřipadám jako výzkumník ... (smích)... pořád to vzdávám ... (smích)...
- 77. A: Kdo je pro tebe na univerzitě vzorem a proč?**
- 78. B:** Vzorem a proč? Ty brd'o...proč...si musím vybrat někoho?
- 79. A: Tak záleží na tobě...**
- 80. B:** Tak maximálně můžu říct...já nevím na katedře němčiny třeba bych vypíchla vyučující jednu, která prostě ...jo baví mě, líbí se mi hodiny s ní.... myslím si, že je to taková autorita, takže tak.
- 81. A: Proč je tím vzorem třeba?**
- 82. B:** Umí s lidma, sympatická, vyzná se v oboru...jo takže tak.
- 83. A: Tak moje poslední otázka je, Co pro tebe znamená univerzita?**
- 84. B:** Co pro mě znamená univerzita? Získání vědomostí, dovedností, zkušeností, titulu, kamarádů, nových zkušeností v životě a už nevím co víc. Možná ještě prestiž do budoucna, základ do budoucna...takže tak...(smích)...
- 85. A: Výborně je to všechno ...(smích)...**
- 86. B:** Děkuji.
- 87. A: Děkuji moc teda za rozhovor.**
- 88. B:** Já myslím, že budu asi jediná s hodně negativníma názorama ... (smích)...
- 89. A: I ty jsou důležité...přesto děkuji.**